

NR 9 • 2. MAI 2012 • IGA LIIGE LOEB!

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA

TEATAJA

ETTEVÖTJATE
MULJED ÜHISDELEGAT-
SIOONI VISIIDIST

HIINA

loe lähemalt lk 14

TÄNA TEATAJAS:

- Uued hommikukohvi seminarid mais
- Töötajate lähetamise regulatsioonist
- Liikmeintervjuu – AE Projekti Insener OÜ

UUSI NÕUDEID ON IKKA HEA KEHTESTADA —

KUNI NEID ISE TÄITMA EI PEA

Viimastel nädalatel on palju räägitud maksupettustest ja selle tõttu riigil saamata jäävatest maksutuludest. Oleme juba mitme aasta jooksul tõstatanud tubaka ja alkoholi salaturu suurust puudutava probleemi ning rääkinud vajadusest tegeleda kütusepettustega. Viimasega jõuti realselt tegelema asuda siis, kui kära ülemäära suureks tõusis. Tulemuste ja võetud meetmete tõhususe üle võib vaielda, kuid olukord muutus paremuse suunas.

Võitlus ümbrikupalkade ja maksupettustega, ehk laiemalt öelduna ausa konkurentsi tagamine, on kahtlemata olulised ja ilmselt ei leidu ühtegi ausalt makse maksvat ettevõtet, kes arvaks, et nende teemadega ei peaks tegelema. Summad, mis riigil igal aastal ainuüksi maksustamata tubakatoodetega kauplemise tõttu saamata jäävad, ületavad nii mitmegi Eesti linna (näiteks Narva) aastaeelarvet. Ümbrikupalkade või muude maksupettuste tõttu saamata jäävad summad on juba kordades suuremad. Tervitatav on ka arutelu erinevate ettepanekute üle, kuidas maksupettustega tõhusamalt võidelda, kuid seejuures peab vaatama, mida nende teostamine ettevõtetele tervikuna kaasa toob ja kas ettepanekud on mõistlikult ja realselt ka praktikas rakendatavad või mitte.

Ühe mõttena on välja käidud ka täiendav kohustus ettevõtjatele oma töötajaid täiendavalt registreerima hakata. Kus ja kuidas, on lahtine, kuid ilmselgelt oleks tegemist uue ja täiendava kohustusega ettevõtja jaoks. Kaubanduskoda sellist kohustust ei toeta. Üleüldine täiendav töötajate registreerimis-

kohustus langeks pigem selliste kohustuste kategooriasse, mis ettevõtja koormust suurendavad, kuid tulemust maksupettustega võitlemisel ilmselt ei annaks. Samuti tuleb mistahes uute meetmete kaalumisel alati hinnata, kas tänased võimalused maksupettustega võidelda on ennast ammendanud või on probleemid senises tegevuses või tegevusetuses.

Lihtsalt väide, et teistes riikides taolised kohustused eksisteerivad, ei saa olla põhjuseks, miks peaksime täpselt samuti tegema. Loomulikult on arutelu hea ka teiste riikide kogemusi ja praktikaid uurida ning analüüsida, kuid öelda, et kõik, mis Soomes või Rootsis tehtud, on hiilgav ja sobib ka meile, on lühinägelik.

Pigem tuleks täna vaadata juba olemasolevaid nõudeid ja ettevõtjal lasuvaid kohustusi ka riigis tervikuna. Kui see pilt kokku panna, leiab kindlasti ka kohti, mis maksuhaldurile kasulikku infot annavad ja võitlust ümbrikupalkadega edukamaks muudavad. Kui ülevaate erinevatest info-, registreerimis- ja aruandluskohustustest

ette saaks, kaoks täiendava kohustuse kaalumise vajadus ilmselt isenesest.

Näiteks eksisteerib sarnane töötajate registreerimiskohustus juba mõnes mõttes ka täna – seda kohustusena töötajad loetud päevade jooksul haigekassas arvele võtta. Samuti on tööandjatel mitmeid kohustusi tööinspektsiooni ees. Majandustegevuse register ja muud sarnased andmekogud ja -allikad veel lisaks. Kõik need nõuded ja arvukad aruanded sisaldavad juba täna informatsiooni, mille abil, hinnata ja uurida, kui suur on risk maksupettuseks ja, erinevate tõendite kooshindamisega, otsustada ka maksupettuse üle. Ega mistahes uue kohustuse tekitamine ei taga automaatselt seda, et maksukuulekus koheselt ideaalseks muutub. Ka maksukohustus on täna ju seadusest tulenev kohustus.

Hirmus lihtne on öelda, et tekitame juurde uued kohustused ja veel lihtsam, kui ise neid täitma ei pea. Siinkohal ootaks probleemidele lähenemist riigi seisukohast tervikuna ja laiemat koostööd ning vähemat dubleerimist eri amet-

MAIT PALTS
Peadirektor

kondade vahel. Ka maksupettustega võitlemisel ning võimalike uute tegevuste kavandamisel oleks sellisest koostööst ainult võita. Täna pilt riigis paistab aga pigem selline, kus on minu teema, minu probleem, minu lahendused ja minu tulemused. Tuleb ka meele pidada, et mistahes uute kohustuste seadmine lööks kõige valusamalt väiksemaid ettevõtteid, kes hiljuti avaldatud uuringutulemuste (VKE-de arengusuundumuste uuring) kohaselt näevad ettevõtte tegevust takistavate regulatsioonide osas peamisi probleeme just maksuprotseduuride, raamatupidamisnõuete ja statistikaaruandlusega seoses.

Elu on näidanud sedagi, et õiguskäitumisele kasutavad ettevõtjad täiendavaid kohustusi ka siis, kui neid muudetakse, kuid probleem on ju nendes, kes kohustusi ei täida. Ilmselt ei ole põhjust arvata, et kohustuste lisamisega hakkaksid senised nende mittetäitjad nüüd vastupidiselt käituma. Tõenäoline tulemus on ikka see, et seni ausalt toimetanud ettevõtjad saavad reaalsuses veelgi rohkem kohustusi juurde ja nendegi motivatsioon ettevõtlusega tegelemiseks langeb. ■

SISUKORD

JUHTKIRI	
Uusi nõudeid on ikka hea kehtestada – kuni neid ise täitma ei pea	2
SEADUSANDLUS	
Euroopa Liit plaanib täiendada töötajate lähetamise regulatsiooni	4
LIIGE KÜSIB	
Tööohutuse nõuete täitmisest ja kahju hüvitamisest	5
EUROOPA UUDISED	6
Uus Euroopa arestimismäärus	8
KAUBANDUSKOJA LIIKMED	
AE Projekti Insener OÜ	9
KAUGTÖÖ	
10 soovitud kaugtöö rakendamisel	10
Kuidas muuta ettevõtte kaugtöö kaudu tõhusamaks?	11
INNOVATSIOONIVEERG	
Eesti ettevõtted maailma suurimal tehnoloogia ja tööstusmessil	12
JUHTIMISVEERG	
Millenniumipõlvkonna needus	13
TAGASIVAADE	
Ettevõtjate muljed ühisdelegatsiooni visiidist Hiina	14
TEATED	16
PAKKUMISED LIIKMELT LIIKMELE	20
RIIGIHANKETEATED	21
KOOSTÖÖPAKKUMISED	21
JUUBILARID	22

KALENDER

- 8. mai VIIMAST KORDA!**
Müügivõrgu loomise ja arendamise koolitus Tallinnas*
 Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
 Haili Kapsi • Tel: 604 0078 • E-post: haili@koda.ee
- 9. mai VIIMAST KORDA!**
Turu-uuringute koostamise koolitus Tallinnas*
 Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
 Haili Kapsi • Tel: 604 0078 • E-post: haili@koda.ee
- 10. mai VIIMAST KORDA!**
Välismessikoolitus*
 Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
 Lidia Friedenthal • Tel: 604 0077 • E-post: lidia@koda.ee
- 10. mai Hommikukohv suursaadikuga:**
Eesti suursaadik Rootsis Jaak Jõerüüt
 Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
 Priit Raamat • Tel: 604 0060 • E-post: priit@koda.ee
 Hind liikmetele 7 eurot, mitteliikmetele 14 eurot*
- 15. mai Hommikukohv suursaadikuga:**
Eesti suursaadik Venemaal Simmu Tiik
 Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
 Priit Raamat • Tel: 604 0060 • E-post: priit@koda.ee
- 17. mai Seminar „Maksekäitumise analüüs ja makseriskide kindlustamine muutavas ärikeskkonnas“**
 Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
 Marju Naar • Tel: 604 0082 • E-post: marju.naar@koda.ee
- 18. mai II Rahvusvaheline vahekohtu konverents**
„Eesti Kaubandus-Tööstuskoja Arbitraažikohtu 20. aastapäev: 20 aastat vahekohtu Eestis ja vahekohtu menetlus Lätis, Leedus, Vene Föderatsioonis, Soomes ja Rootsis“
 Swissôtel Tallinnas (Tornimäe 3, Tallinn)
 Debbie-Triin Napits • Tel: 604 0060 • E-post: debbie@koda.ee
- 22. mai Praktiline pärastlõuna maksukonsultandiga:**
erisoodustused ja kaasnevad kohustused-võimalused
 Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
 Marju Naar • Tel: 604 0082 • E-post: marju.naar@koda.ee
- 23. mai Seminar „Põhjalikult käibemaksust maksuameti pilgu läbi“**
 Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
 Kati Krass • Tel: 443 0989 • E-post: kati@koda.ee
- 23.-24. mai SEEAC: Kontaktkohtumiste üritus säästliku ehituse, energia, keskkonna ja ligipääsetavusega tegelejatele**
 Västerasis Rootsis
 Kristy Tättar • Tel: 604 0093 • E-post: kristy@koda.ee
- 30. mai Seminar „Erisoodustuste ja dividendide maksustamine ning maksuvaidlused“ (vene keeles)**
 Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
 Kati Krass • Tel: 443 0989 • E-post: kati@koda.ee

* Koolitused toimuvad koostöös EASiga ning rahastatakse Euroopa Sotsiaalfondist

EUROOPA LIIT PLAANIB

TÄIENDADA TÖÖTAJATE LÄHETAMISE REGULATSIOONI

Euroopa Liidus reguleerib hetkel töötajate piiriülest lähetamist töötajate lähetamise direktiiv (96/71/EÜ), mis on Eesti õigusesse üle võetud Eestisse lähetatud töötajate töötingimuste seadusega. Mitmed analüüsid on aga näidanud, et senised õigusaktid ei ole piisavalt efektiivsed. Seetõttu on Euroopa Komisjon töötanud välja ettepanekud, mis peaksid tagama lähetatud töötajate õiguste parema kaitse, hõlbustama teenuste piiriülest osutamist ning ausat konkurentsi.

MARKO UDRAS
Poliitikakujundamise
ja õigusosakonna jurist

OLULISEMAD ETTEPANEKUD:

- Määratleda täpsemalt lähetamise mõiste.
- Parandada teabe kättesaadavust seoses lähetatud töötajate suhtes kohaldatavate töötingimustega.
- Kehtestada nõue, et peatöövõtjal on solidaarvastutus otsese alltöövõtja kohustuste eest lähetatud töötajate osas.
- Muuta haldusnõuded ja riiklik järelevalve selgemaks ning parandada riikidevahelist koostööd.

Sinine praktika töötajate piiriülel lähetamisel on näidanud, et mõnikord on keeruline kindlaks teha, kas tegemist on töötajate lähetamisega Euroopa Liidu õiguse tähenduses või mitte. Õigusaktide ebaselgust on kurnitanud mitmed ettevõtted, kes on leidnud lünki, kuidas kehtestatud nõuetest mööda hiilida. Selline tegevus vähendab aga ausat konkurentsi Euroopa siseturul.

Lähetamise mõiste täpsustamine

Euroopa Komisjon on välja pakkunud mitmeid meetmeid, kuidas praegust ebaselgust töötajate piiriülese lähetamise valdkonnas vähendada. Lisaks liikmesriikide vahelise halduskoostöö tihendamisele, järelevalve tihendamisele ning piiriüleste haldustrahvide vastastikusele tunnustamisele on Euroopa Komisjon teinud ettepaneku täpsustada lähetamise mõistet.

Lähetatud töötaja on töötajate lähetamise direktiivi kohaselt töötaja, kes piiratud aja jooksul teeb oma tööd muu liikmesriigi territooriumil, kui riik, kus ta tavaliselt

töötab. Euroopa Komisjon on teinud ettepaneku, et hindamaks, kas lähetatud töötaja töötab ajutiselt muus liikmesriigis, tuleb uurida kõiki tööd ja töötajaid iseloomustavaid kriteeriume. Muuhulgas tuleb arvesse võtta, kas töötamine teises liikmesriigis toimub piiratud aja jooksul, kas lähetatud töötaja pöördub pärast teenuse osutamist või tööde tegemist tagasi ning kas samal töökohal on varasemalt töötanud sama või mõni teine lähetatud töötaja. Lähetamise mõiste täpsustamine aitab suurendada õigusselgust ning vähendada kehtivate nõuete kuritarvitamise ohtu.

Teabe kättesaadavus paraneb

Kui ettevõtte soovib oma töötaja lähetada teise liikmesriiki, siis tuleb lähetatud töötajale tagada, et tema töötingimused vastaksid vastuvõtvas liikmesriigis kehtivatele miinimumnõuetele. Näiteks lähetades töötaja Hollandisse, peab ettevõtte jälgima, et töötaja töötasu, töö- ja puhkeaeg oleksid kooskõlas seal kehtivate miinimumnõuetega. See tähendab, et ettevõtte peab enne lähetamist

tutvuma teises liikmesriigis kohaldatavate töötingimustega. Samas on eelkõige väikeettevõtetel keeruline teada saada, millised on töötingimused konkreetse liikmesriigis. Sellest tulenevalt on Euroopa

Kui ettevõtte soovib oma töötaja lähetada teise liikmesriiki, siis tuleb lähetatud töötajale tagada, et tema töötingimused vastaksid vastuvõtvas liikmesriigis kehtivatele miinimumnõuetele. Ettevõtte peab enne lähetamist tutvuma teises liikmesriigis kohaldatavate töötingimustega.

Komisjon teinud ettepaneku, et iga liikmesriik peaks võtma asjakohaseid meetmeid tagamaks, et teave kohaldatavate töötingimuste kohta oleks kasutajasõbralikult terviklikult elektroonilisel teel kergesti kättesaadav ka muus keeles kui riigikeel.

Peatöövõtja ja alltöövõtja solidaarvastutus

Lähetatud töötajate õiguste paremaks kaitsmiseks ning ausa konkurentsi edendamiseks soovib Euroopa Komisjon kehtestada nõude, mis näeb ette ehitusvaldkonnas peatöövõtja solidaarvastutuse otsese alltöövõtja kohustuste eest lähetatud töötajate osas. Peatöövõtja vastutuse ulatus ei ole siiski absoluutne, vaid on piiratud miinimumpalgaga. Näiteks kui Eesti ettevõtte saadab oma töötaja kolmeks kuuks Iirimaa ehitusplatsile allhanketöid tegema ning Eesti ettevõtte jätab lähetatud töötajale palga maksmata, siis on töötajal õigus nõuda töötasu peatöövõtjalt Iirimaa kehtiva miinimumpalga ulatuses. Peatöövõtjal on Euroopa Komisjoni ettepanekute kohaselt võimalik vabaneda vastutusest, juhul kui ta on järginud hoolsuskohustust allhankija valimisel. Solidaarvastutuse põhimõtte peaks aitama vältida olukordi, kus peatöövõtja kasutab allhankijana ettevõtteid, kes ei täida oma kohustusi lähetatud töötajate ees.

Euroopa Komisjoni ettepanekud on vormistatud direktiivi eelnõuna. See tähendab, et esmalt tuleb direktiiv vastu võtta Euroopa Liidu tasandil. Seejärel on liikmesriikidel kaks aastat, et direktiivis sisalduvad põhimõtted oma siseriiklikusse õigusesse üle võtta. Eestis õigusesse jõuavad eelnevalt kirjeldatud muudatused seega hiljemalt 2014. aastal. ■

Euroopa Komisjoni ettepanekutega töötajate piiriülese lähetamise kohta saab põhjalikumalt tutvuda Kaubanduskoja kodulehel www.koda.ee.

TÖÖOHUTUSE NÕUETE TÄITMISEST

JA KAHJU HÜVITAMISEST

Töölepingu seaduse § 28 kohustab tööandjat muuhulgas tagama töötervishoiu ja tööohutuse nõuetele vastavad töötingimused ning tutvustama töötajale tema töölevõtmisel, samuti töötamise ajal tööohutuse ja töötervishoiu nõudeid.

Võrreldes paari aasta taguse ajaga on kutsehaigestumiste diagnoosimine küll mõnevõrra tõusnud, kuid kindlasti ei saa lugeda põhjuseks töökeskkonna olulist halvenemist, vaid pigem tuleks otsida põhjuseid näiteks möödunud majanduslangusest

Täpsemalt on tervisele ohutu töökeskkonna loomise ja tagamise ning töötaja ja tööandja õigused ja kohustused selles vallas kirja pandud töötervishoiu ja tööohutuse seaduses. Tööandja on kohustatud kujundama ja sisustama töökoha nii, et oleks võimalik vältida tööõnnetusi ja tervisekahjustusi, ning säilitama töötaja töövoime ja heaolu. Tööandja ei tohi lubada tööle asuda töötajal, kellel puuduvad vajalikud erialateadmised ja oskused ning töötervishoiu ja tööohutusala teadmised. Tööandja on muuhulgas kohustatud viima läbi süstemaatilist töökeskkonna sisekontrolli, mille käigus ta kavandab, korraldab ja jälgib töötervishoiu ja tööohutuse olukorda ettevõttes. Samuti on tööandja kohustatud korraldama töökeskkonna riskianalüüsi, mille käigus selgitatakse välja töökeskkonna ohutegurid, tagama, et ohualal töötab ainult asjakohase erijuhendamise või eriväljaõppe saanud töötaja jne.

Selliseid tööandja kohustusi kontrollib Tööinspeksioon, kellel on õigus teha ettekirjutusi ning rikkumise korral määrata trahvi.

KOIDU MÖLDERSON
Politiikakujundamise
ja õigusosakonna jurist

Ohutu töökoha loomine ei taga aga alati, et saaks vältida kutsehaiguste teket või kutsehaigustest tulenevate nõuete esitamist tööandjale. Ka on Tööinspeksioon oma 2011. aasta töökeskkonna ülevaates öelnud: „Võrreldes paari aasta taguse ajaga on kutsehaigestumiste diagnoosimine küll mõnevõrra tõusnud, kuid kindlasti ei saa lugeda põhjuseks töökeskkonna olulist halvenemist, vaid pigem tuleks otsida põhjuseid näiteks möödunud majanduslangusest, kus töötasu kaotamine paneb inimese otsima muid sissetulekallikaid, olgu selleks kasvõi hüvitis kutsehaiguse eest.“

Siinkohal tuleb aga meelde tuletda, et kutsehaigusest tingitud kahju hüvitamine käib kohtu kaudu, ehkki loomulikult on väga positiivne, kui töötaja (või ka endine töötaja) ja tööandja sobivas hüvitises ning selle maksmises omavahel kokku lepivad. Kui töötaja ja tööandja kokkuleppele ei jõua, siis tuleb esitada hüvitise nõue kohtusse, kus töötaja peab suutma ära tõendada tööandja õigusvastase käitumise ning tööandja peab omakorda suutma ära tõendada, et

ei ole tööohutuse nõudeid rikkunud. Tervislike töötingimuste tagamata jätmise eest tööandjale vastutuse panemiseks on vaja tuvastada, milles seisnes töökorralduse vastuolu õigusaktidega kehtestatud nõuetega või millega tööandja eiras tööohutuse nõudeid. Tööandja tegevuse õigusvastaseks lugemiseks ei piisa üldisest etteheitest, et töötaja töötingimused tööandja juures olid tervist kahjustavad ja põhjussid töötajale kutsehaiguse.

Kui kahju tekitamine toimus enne võlaõigusseaduse jõustumist 1. juulil 2002, võtab kohus kutsehaigusega tekitatud kahju hüvitamise aluseks Vabariigi Valitsuse 10. juuni 1992. a määruse nr 172

Vältimaks ettekirjutusi ja trahve Tööinspeksioonilt ning kahju hüvitise nõudeid töötajalt, tasub dokumendid korras hoida

„Ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide töötajatele tööülesannete täitmisel saadud vigastuse või muu tervisekahjustusega tekitatud kahju hüvitamise ajutine kord“ (veel enne 1992. aastat on kahju hüvitamise aluseks ENSV tsiviilkoodeks). Kui kohus tuvastab, et tööandja vastutab pärast 1. juulit 2002 töötajale kutsehaigusega tekitatud kahju eest, tuleb selle eest makstav hüvitis arvestada VÕS § 130 lg 1 alusel, mis ütleb „Isiku tervise kahjustamisest või talle kehavigastuse tekitamisest tekkinud kahju hüvitamise kohustuse olemasolu korral tuleb kahjustatud isikule hüvitada kahjustamisest tekkinud kulud, sealhulgas vajaduste suurenemisest tekkinud kulud, ning täielikust või osalisest töövõimetus-

tekkinud kahju, sealhulgas sissetulekute vähenemisest ja edasiste majanduslike võimaluste halvenemisest tekkinud kahju“. Sissetulekute vähenemine ja majanduslike võimaluste halvenemine peab aga olema seotud kannatanu tervisekahjustusega, mis on kahju hüvitamise nõude aluseks. Kui töötaja sissetulek oli enne töötamise lõpetamist tervist kahjustavates töötingimustes vähenenud muudel põhjustel, mitte tervisekahjustuse tõttu, siis ei saa seda sissetuleku vähenemist lugeda tööandja hüvitatava kahju hulka.

Viidates veelkord Tööinspeksiooni 2011. aasta ülevaatele, kus on öeldud, et töötervishoiu ja tööohutuse seadusest tulenevate nõuete rikkumisi tuvastati kokku 3986 ehk ligi kolmandik kogu rikkumiste arvust ning nt riskianalüüs oli tegemata igal neljandal kontrollitud tööandjal. Kutsehaiguse kahju hüvitamisel on aga kohus töökeskkonna riskianalüüsi tegemata jätmise ja töötaja tervise kahjustamise vahel näinud põhjuslikku seost – kuna töötaja ei teadnud riskianalüüsi tegemata jätmise tõttu ohuteguritest ega osanud oma tervist hoida tervist kahjustavates tingimustes töötamise ajal.

Vältimaks ettekirjutusi ja trahve Tööinspeksioonilt ning kahju hüvitise nõudeid töötajalt, tasub dokumendid korras hoida ning töötajatele ohutuid töövõtteid tutvustada. ■

Töötervishoiu ja tööohutuse seadus
<https://www.riigiteataja.ee/akt/110022012005>
 Tööinspeksiooni
 2011. aasta ülevaade
http://ti.ee/public/files/TKY_2011%281%29.pdf

EUROOPA UUDISED

SCIENCE LINK VIIB EESTI FIRMADE ARENDUSTÖÖ EUROOPA TIPPUURIMISKESKUSTESSE

Baltimere regiooni projekt Science Link avab Tartu ülikooli teadlaste abiga innovaatilistele Eesti firmadele tasuta teadus- ja arendustöö võimalused Rootsis ja Saksamaal. Taotlusi selleks saab esitada 30. aprillini.

Sciencelinki eesmärk on luua majandusearengut ja innovatsiooni toetav võrgustik piirkonna suurtest uurimiskeskustest, ülikoolidest, regionaalarengu agentuuridest ning kohalikest omavalitsustest. Projekti veavad TÜ füüsika instituut ja Tartu teaduspark koos teiste Baltimere-äärsete riikide teaduskeskustega.

Sciencelinki taotlusvooru on oodatud kõik ettevõtted, kes tunnevad vajadust kvaliteetse teadus- ja arendustöö järele, aga puuduvad vajalikud kontaktid ja uuringuteks raha napib. Taotlusi aitavad ette valmistada TÜ füüsika instituudi teadlased.

TÜ füüsika instituudi direktor Marco Kirm selgitas, et tööstusele vajalikeks uuringuteks kasutatakse Euroopa suuri sünkrotronkiirguskeskuseid vaid 10% ajast, mida on väga vähe. „Üks maailma kõrgtehnoloogia veduritest, Jaapan, teeb selliseid uuringuid 50% ulatuses. Sciencelink ongi ellu kutsutud selleks, et aidata väikes- ja keskmise suurusega ettevõtetel jõuda maailmatasemel teaduse tippkeskusteni ja arendada koostöös innovatiivseid tooteid

ning säästlikke tehnoloogiaid,“ ütles Kirm.

Firmad saavad Sciencelinki abil kasutada sünkrotronkiirguse keskuseid MAX-Lab Lundis, Rootsis, samuti Saksamaal Hamburgis asuvat HASYLABi ja Helmholtzi materjalide uurimiskeskusi Berliinis ning Geeshtachtis.

Lisainfo aadressil:

- www.teaduspark.ee/et/Projektid/SCIENCE-LINK ja
- <http://www.science-link.eu>

EKSPORDIKLUBIS RÄÄGITI MOBIILMÄNGUDEST JA LAEVADEST

12. aprillil toimus Tehnopolis järjekordne ekspordiklubi, mis andis ettevõtetele võimaluse jagada oma ekspordikogemusi, edu ja ebaedu välisturgudel. Oma kogemustest rääkisid seekordses klubis Jaak Ennuste (ADM Interactive) ja Kristjan Tabri, Meelis Mäesalu (MEC Insenerilahendused).

Jaak Ennuste rääkis oma kogemuse ebaeduloost mobiilmängu turundamisel. Peamiste õppimiskohtadena tõi Jaak välja selle, kui oluline on katsetada toodet õige sihtgrupiga ehk nendega, kes peavad mängu ostjatest moodustama põhiosa. Samuti rääkis Jaak sellest, et targem on proovida turule sisenemisel mitmete erinevate versioonidega mängust, sest mängu turundust väikese firma puhul on väga raske ise planeeritud mõjutada.

Kristjan Tabri ja Meelis Mäesalu rääkisid, kuidas nad võitsid suurte firmade usalduse õppides Helsingi Ülikooli doktorantuuris, olles eksperdid laevade ja teiste mere-

kindlatega struktuuride tugevusarvutustes. Nüüdseks on MEC Insenerilahendused tegutsenud 10 aastat, neil on 9-meheline meeskonda ja neilt tellitakse väga suurt vastutust nõudvaid inseneritöid maailma eri paigust. Meelis rõhutas meeskonna ühtekuuluvust ja laitmatu koostöö toimimist, sest laevade projekteerimisel on see kriitiliselt oluline. Väike kõikumine inseneri arvutustes võib tähendada laevafirmadele miljeoneid eurosid lisakulu, aga ka tuhandete inimeste uppumist.

Lisainfo aadressil:

www.tehnopol.ee/et/Uudised/Uudised/916/ekspordiklubis-raagiti-mobiilmangudest-ja-laevadest

TEHNOPOL KUTSUB SILICON VALLEY ÄRIMISSIOONILE

19. maist kuni 2. juunini 2012 korraldab Tehnopol järjekordse ärimissiooni Silicon Valley'sse. Seekordne ärimissioon toimub tihedas

koostöös kiirendiprogrammiga Startup Wiseguys ning missiooni toetavad Startup Estonia, EAS, TechHUB Riga, Silicon Vikings ja LIAA.

Ärimissiooni eesmärk on tutvustada Silicon Valley investor- ja startup-maastiku olulisematele tegijatele Baltikumi ja Skandinaavia regiooni innovaatilisi ettevõtteid. Missiooni raames saavad ettevõtted võimaluse luua väärtuslikke otsekontakte, mis aitavad äri laiendada Silicon Valley regiooni. Samuti saavad osalejad missiooni raames esmaklassilise kogemuse, kuidas äri tegemine USA turul tegelikult käib.

Programmile lisavad väärtust treeningud, mis valmistavad ettevõtjaid missiooniks ette ning aitavad seada osalemisele mõõdetavad ärilised eesmärgid.

Selleks, et ärimissioonil selget fookust ja sisukust hoida, on sellel korral grupi suurus piiratud maksimaalselt 15 inimeseni. Ühest ettevõttest võib missioonil osaleda kuni 2 inimest.

Silicon Valley ärimissioonil osalemise hind Eesti ettevõttele on

1300 eurot, Tehnopoly klientetevõttele 1100 eurot inimese kohta. Hind sisaldab terviklikku programmi, otsekohtumiste eelkoleppeid, kontaktide otsingut kohapeal ning reisi- ja majutuskulusid. Ettevõtete erivajadustest tulenevad transpordi ja muud kulud tuleb kanda igal osalejel.

Lisainformatsioon ja programmi lühitutvustus aadressil:

www.tehnopol.ee/et/Uudised/Uudised/917/tehnopol-kutsu-silicon-valley-arimissioonile

KOHTUMINE AALTO ÜLIKOOLI TUDENGITEGA 21. APRILLIL

Laupäeval, 21. aprillil külastasid Tehnopoly Aalto Ülikooli ja Finnish-Tallinn Student Organization üliõpilasdelegatsioon. Delegatsiooni kuulus 50 inseneri, programmeerijat, turundajat ja teisi kasulikke kontakte, kes eriti just alustavatele ettevõtetele kasulikud võiksid olla. Aalto külalised soovisid eelkõige

tutvuda Tehnopoly Startup Inkubaatoriga ja Eesti startup ettevõtetega. Kohtumisel oli ettevõtetele võimalus ennast tutvustada ja leida kasulikke kontakte, keda kaasata ettevõtte tegevusse või hoopis Soome turu suunal uksi avama. Kuna Aaltos asub strateegiliselt mitu olulist organisatsiooni, nagu Aalto Venture Garage ja Aalto Entrepreneurship Society võib kontaktidest saadav kasu olla üsna laiapõhjaline.

Euroopa Komisjoni Esindus Eestis

(Allikas: Euroopa Komisjoni esindus Eestis)

Lisainfot leiab
Kaubanduskoja kodulehelt
www.koda.ee rubriigist
„Euroopa Uudised“.

Kaubanduskoda koostöös Raadio Kukuga
kutsub kuulama saadet

MAJANDUSRUUM

igal laupäeval kell 15.00.

Kordus laupäeva õhtul kell 22.00 ja teisipäeval kell 21.30
ning saated järelkuulatakse internetist.

Raadio Kuku ja Kaubanduskoja koostöös valmiv saade „Majandusruum“ toob kuulajani majanduse aktuaalsed teemad ning kõike huvitavat, mis Eesti majanduses hetkel toimub. Saatejuht on Vallo Toomet.

UUS EUROOPA ARETIMISMÄÄRUS

Kõigepealt olgu öeldud, et alljärgnev ei puuduta mitte isikute vaid pangakontode arestimist. Seda lähitulevikus. Praegu on võla teises liikmesriigis sissenõudmine võlausaldaja jaoks väga keeruline. Eelkõige on tema jaoks tülikam, aeganõudvam ja kulukam esialgse õiguskaitsse kohaldamise otsuse saamine võlgniku välisriigis asuva vara arestimiseks.

OLULINE:

- Määruse eesmärgiks on luua alus rahaliste nõuete võlgnike pangakontode arestimiseks tsiviil- ja kaubandusajades, et vältida pangakontodel hoiustatavate vahendite väljavõtmist või raha ülekandmist

Ühest Euroopa Komisjoni läbi viidud mõjuhindangust tule-nes kokkuvõttes, et:

- piiriülesed lootusetud võlad ulatuvad 1120 kuni 2000 miljoni euron aastast;
- õigusest elatisele tulenev võlgnevus võib hinnanguliselt olla 268 miljoni eurot aastast;
- piiriülestes äritehingutes hästi kindlaks määramata võlad on 55 tuhande miljoni euro ringis aastast;
- ainult 11,6 % ettevõtjatest üritas võlgu riigiväliselt sisse nõuda pangakonto arestimise riigisisese määruse kaudu;
- hinnanguliselt toimus aastast 34 000 pangakontode arestimist seoses piiriüleste võlgadega, mis moodustasid 640 miljoni eurot.

See omakorda tähendab, et praegu jäävad paljud võlad sissenõudmata ka põhjusel, et vastav raha asub mingi välisriigi pangakontol. Kui aga oleks võimalik pangakontosid piiriüleselt arestida, ehk kui eksisteeriks Euroopa arestimismäärus, võiks see tagada igal aastal täiendavalt lootusetute võlgade sissenõudmise summas 373-600 miljo-

nit eurot. Hinnanguline kulude kokkuvõtteid piiriüleses kaubanduses tegevate ettevõtjate jaoks oleks 81,9-149 miljoni eurot aastas.

Neid mõjuhindanguid arvesse võttes tuligi Euroopa Komisjon (EK) välja uue ettepanekuga. Sellega plaanib EK luua ühenduse õiguskorras määruse abil, alternatiivina riikides kehtivatele menetlustele, uue õiguskaitssevahendi – Euroopa pangakontode arestimise määruse. Seda eesmärgil, et saaks kiiresti ja väheste kuludega arestida rahaliste nõuete võlgnike pangakontosid tsiviil- ja kaubandusajades, et vältida pangakontodel hoiustatavate vahendite väljavõtmist või raha ülekandmist mis tahes riigis ELis. Ettepanekuga soovitakse täpsemalt:

- võimaldada võlausaldajatel hankida pangakonto arestimise määrusi ühtedel ja samadel tingimustel, olenemata sellest, millises riigis pädev kohus asub;
- võimaldada võlausaldajatel saada teavet võlgnike pangakontode asukoha kohta ja
- vähendada piiriülestes olukordades pangakonto arestimise määruse tegemist ja täitmisele

pööramist taotlevate võlausaldajate rahalisi kulusid ning ajakulu.

Seekord plaanitakse kehtestada alternatiivselt või paralleelselt liikmesriikides kehtivate sama laadi ja sama otstarbega menetlustega (nn teine kord, mida üldiselt tuntakse „28. korrana“).

Ettepanekus kavandatud korrast jäävad eri põhjustel välja:

- maksu-, haldus- ja tolliküsimused;
- pankrotimenetlused, äriühingute likvideerimismenetlused, kompromissi tegemise ja analoogsed menetlused;
- sotsiaalkindlustus;
- vahekohtumenetlused;
- konto asukoha liikmesriigi seaduste kohaselt arestimatuks tunnistatud pangakontod;
- väärtpaberiarveldused.

Euroopa pangakonto arestimise otsust võib taotleda ja teha eri ajahetkedel:

- enne kostja vastu süüdimõistmiseks või otsuse täideviimiseks kohtumenetluse algatamist;
- kohtumenetluse igas etapis;

REET TEDER

Kaubanduskoja esindaja Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitees

- pärast kostja vastu süüdimõistva kohtuotsuse või muu päritoluriigis täitmisele pööratava, aga konto asukohariigis veel mitte täitmisele pööratava dokumendi saamist;
- pärast täitedokumendi saamist, mis on konto asukohariigis juba täitmisele pööratav.

Üldjuhul kuulub Euroopa pangakonto arestimise määruse tegemine selle liikmesriigi kohtute pädevusse, kes on Euroopa õigusaktide või sise-riikliku õiguse kohaselt pädev asja sisuliselt arutama. Teise võimalusena võib määruse teha selle liikmesriigi kohus, kus pangakonto asub.

Määruses sätestatakse põhimõte, et välisriigi kohtuotsuse täidetavaks tunnustamise menetlus ei ole vajalik ja reguleeritakse üksikasjalikult, kuidas tagada Euroopa pangakonto arestimise otsuste tegelik täitmine, kehtestades eri osalejate (pangad, kohtud, asjaomased riikide ametiasutused, kostjad, hagejad, teised konkureerivad võlausaldajad ja kahjustatud kolmandad isikud) õigused ja kohustused.

Ühtlasi reguleeritakse määruses ka õiguskaitsevahendeid Euroopa arestimismääruse tegemisest keeldumise vastu. Euroopa arestimismääruse läbivaatamine selle eseme muutmiseks/piiramiseks, arestimismääruse kustutamiseks, tühistamiseks või peatamiseks ja lõpuks edasikaebamiseni tavalise või erakorralise kaebusega, milleks pooltele säilivad muutumatuna kehtivate riiklike õigusaktidega ettenähtud õigused. Reguleeritud on ka tagatisdeposiidi või samaväärse garantii andmine Euroopa arestimismääruse täitmise peatamiseks. Määrus jõustub 20. päeval peale Euroopa Liidu Teataja avaldamist, on vahetult kohaldatav kõigis liikmesriikides v.a Ühendkuningriik, Iirimaa ja Taani, ja kuulub kohaldamisele 24 kuud pärast jõustumist. ■

AE PROJEKTI INSENER OÜ

Tänases Teatajas on liikmeintervjuu fookuses 2009. aastast Eesti Kaubandus-Tööstuskoja liikmeks olnud ettevõtte AE Projekti Insener OÜ.

AE Projekti Insener OÜ on ekspert ehitustehnilise nõustamise, ehitusjuhtimise ja omanikujärelevalve teenuste alal. Alates asutamisest 2004. aastal on ettevõtte keskendunud ärikinnisvara projektidele Eestis, Lätis ja Leedus. Tegutsetakse tellija esindajana ehitusprojektides, et tellija saaks keskenduda oma põhitegevusele. AE Projekti Insener OÜ omab ka ISO 9001: 2008 kvaliteedisertifikaati, mis katab kogu ettevõtte tegevusvaldkonda. Ettevõtte kontorid asuvad Tallinnas, Tartus, Riias ja Vilniuses. Samuti on neil koostööpartner Poolas.

AE Projekti Insener OÜ pakub klientidele ehitustehnilist nõu nii

uute hoonete projekteerimisel, ehitamisel kui ka olemasolevate hoonete haldusküsimustes Eestis, Lätis ja Leedus.

Uurisime, kuidas ettevõttel läheb, millised on tulevikuplaanid ning milliseid soovitusi AE Projekti Insener OÜ oma valdkonna teenuste osas Kaubanduskoja liikmetele anda on. Küsimustele vastas ettevõtte tegevjuht ja juhatuse liige Alger Ers.

Millised on probleemid, millega ettevõtte praeguses majandusolukorras silmitsi seisab?

Praegu on suhteliselt keeruline leida mõnes kindlas valdkonnas kogunud spetsialiste. Otsime nii Eestis, Lätis kui ka Leedus lisa-

personali ning näeme, kui keeruline on leida mõnes kitsas valdkonnas kogemustega spetsialiste. Just nimelt kogemustega ja kindlas valdkonnas spetsialiseerunud inseneride abil on võimalik tagada teenuste kvaliteet ning efektiivsus. Edu tagab tegutsemine alal, millele ollakse pühendunud.

Millega peaks tellija enne tööde tellimist arvestama?

Tellijal võiks juba enne projekteerimistööde tellimist olla piisavalt selge, mida ja kuidas ta soovib tellida. Sageli tellijad ei tähtsusta piisavalt projekteerimisperioodi, kus tehakse ära juba peamised otsused, mis mõjutavad kogu projekti. Enne projekteerijate

KAIDI TALSEN
Toimetaja

Tallinn. Technopolis Ülemiste büroohooded. Valmimine 2013 sügis

Vilnius. Honda müügikeskus. Valmis märts, 2012

poole pöördumist peaks tellijal olema valmistatud ette korralik lähteülesanne, mis jääb projekteerimise aluseks ja projekteerimislepingu lisaks. Lähteülesandes muidugi pole mõtet pilli lõhki ajada, kuid igal juhul peaks lähteülesanne olema korrektne ja sisaldama kõiki tellijale vajalikke nõudmisi. Korralik lähteülesanne võimaldab samuti vältida võimalikke hilisemaid vaidlusi osapoolte vahel projekt-lahenduste osas.

Projekteerimise perioodil võiks tellija varuda piisavalt aega, et projekteerimise käigus tekkivad küsimused ja variandid rahulikult läbi kaaluda. See aitab vältida hilisemaid vaidlusi ja võimalikke ajaniing lisakulusid ehitusperioodil. Samuti võiks tellija enne projekteerimist mõelda ka sellele, milliseks kujunevad hoone halduskulud ning kuidas hiljem hooldustöid teostada.

Enne kui tellija pöördub juba hanketusega ehitaja poole, võiks projekteerimistööd olla nii valmis kui võimalik. Samuti aitab parema tulemuseni jõuda ka see, kui tellijal on ehitajate poole pöördudes olemas korrektne pakumiskutse dokumentatsioon. See aitab saada ka võrreldavamad ehituspakkumised. Pakumiskutse dokumentatsioon peaks sisaldama lisaks projektdokumentatsioonile ka muid tellijapoolseid nõudeid ja tingimusi ehituspakkumisele. Loomulikult aitab tellijat parema tulemuseni ka korrektne leping.

Millised on levinuimad tellijapoolsed vead projekteerimis- ja ehitusperioodil ning kuidas neid vältida?

Tellijad on muutunud põhjalikumaks ning nõudlikumaks, samuti on tellijate teadlikkus paranenud. Erinevaid möödalaskmisi, aga ikka juhtub.

Sageli pöörab tellija vähe rõhku projekti ettevalmistustööle ja lükkab lahendused ehitusperioodile.

See võib osutada kulukamaks, kui eeldatud. Ehitamine on ju paljuski pika eeltöö vormistamine.

Vahel juhtub, et tellijad ei mõtle piisavalt ette läbi projekt-lahendusi, mis puudutavad hoone hilisemaid halduskulusid ja hooldust. Hiljem võib see kätte maksta kõrgemate halduskulude ning keeruliste hooldusküsimuste näol.

Tellijal ei maksa unustada, et projekteerimine ja ehitamine on protsessid, mida tellija ise peab aktiivselt juhtima. Alati võiks tellija hoida kätt projekti pulsil, et vajadusel sekkuda.

Kindlasti tuleb vaid kasuks, kui tellijal on projekteerijate ja ehitajatega sõlmitud põhjalik leping. Korrekt-selt vormistatud koosolekute me-mod, kus on fikseeritud ja kinnitatud olulised otsused, ei tee samuti paha.

Projekteerimis- ja ehitusperioodil on olulisel kohal infovahetus, mis jääb sageli unarusse. Selle eest, et vajalikku kohta jõuaks õige ja kehtiv info, peab ka paljuski tellija ise hea seisma. Tähtsama infovahetuse korral võiks kindlasti jääda sellest ka kirjalik märk maha.

Millised on ettevõtte tuleviku-plaanid?

Jätkame samas valdkonnas nagu praegugi. Keskendume ehitustehniliste nõustamisteenuste pakumisele ärikinnisvara turul kõigis kolmes Balti riigis.

Miaks otsustasite Eesti Kaubandus-Tööstuskojaga liituda?

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda on tugev organisatsioon, mille kaudu on võimalik hankida palju kasulikku informatsiooni ning kontakte. ■

Lisainfo:
www.projektiinseener.ee

10 SOOVITUST KAUGTÖÖ RAKENDAMISEL

Kaugtöö on saanud paljudes organisatsioonides loomulikuks töökorralduse osaks. Erinevate uuringute andmetel aitab läbi-mõeldud paindlik töökorraldus, kus töötajatel on suurem vabadus oma tööaja ja -koha määramisel, aga ka suurem vastutus on töötulemuste eest, suurendada organisatsioonide efektiivsust ja suurendada töötajate pühendumist. Olenevalt organisatsiooni suurusest ja tegevus-valdkonnast võib kaugtöö rakendamine olla lihtsam või keerukam, siin on Targa Töö Ühingu poolt välja pakutud 10 soovituslikku punkti, millele tasuks enne kaugtöö rakendamist mõelda.

Mõttele läbi

1. Miks kaugtööd rakendatakse – kas selleks, et hoida kokku kontorikulusid, vähendada töötajate tööle ja töölt kojuõidu kulusid, töötulemuste parandamiseks, töötajate töö- ja isikliku elu parema ühildamise eesmärgil vms? Kelle huvi või vajadus on kaugtöö rakendamine?
2. Millised on tööd ja inimesed, kellele kaugtööd võimaldatakse? Kellele kaugtööd ei võimaldata ning millega seda põhjendatakse ja kompenseeritakse, et säiliks sisemine õiglus?
3. Kuidas kaugtööd rakendatakse, kas kaugtöötaja tööaeg ja -koht on tema enda otsustada ja jälgitakse ainult tulemus saavutamist või on töötajale ja kohale seatud piirid? Või on lubatud ainult aeg-ajalt kodutööpäevad? Kas kaugtöö on töötajate õigus või pigem soodustus?
4. Millised on teie tehnoloogilised (sidevahendid, dokumendihaldus jm tarkvara jms) võimalused kaugtöö rakendamiseks ja kas need vajavad kohandamist? Millised on potentsiaalsed turvariskid?
5. Millised küsimused tuleks juhtide ja töötajatega – nii kaugtöö tegijate kui mitte-tegijatega – läbi arutada – nt info liikumine, tööülesannete andmine ja tagasiside saamine, kokkusaamistest ette teatamine, koostöö korraldamine?
6. Kas töötajad ja juhid vajavad eraldi koolitust IKT vahendite kasutamiseks ja koostöö sujumiseks?
7. Millised on töökeskkonna tingimused töötajatel, kes suurema osa ajast distantsilt töötavad – kas nende kujundamisel on arvestatud ergonomika nõudeid, kas on tagatud andmete turvalisus ja töö-kvaliteet?
8. Kas töökorraldust reguleerivates dokumentides on vaja muudatusi teha ja kaugtöö kasutamine kuidagi fikseerida?
9. Millised on potentsiaalsed kaugtöö rakendamisega seotud kulud ja tulud?
10. Kas enne põhjalikke muudatusi oleks otstarbekas viia läbi kaugtöö kasutamise prooviperiood? ■

Lisainfo: www.smartwork.ee

KUIDAS MUUTA ETTEVÕTE

KAUGTÖÖ KAUDU TÕHUSAMAKS?

Kümne aasta eest istusid kõik kontoritöölised üheksast viieni töölaua taga ja tegid tööd lauaarvutiga. Täna on olukord täielikult muutunud – enamikul inimestel on olemas sülearvuti, paljudel nutitelefon ja vidinahuvilistel ka tahvelarvutid. Traadita internet on levinud praktiliselt kõikjal Eestis ja seetõttu saame mobiilsete seadmete abil ühenduse välismaailmaga just seal, kus seda vaja. Muutused tehnoloogias on avanud ukсед ka muutusteks töökultuuris – seda läbi kaugtöö.

Kaugtöö on kõige üldisemas tähenduses kokkulepe töötaja ja tööandja vahel, mille kohaselt töötaja teeb osaliselt tööd väljaspool kontorit. See tähendab, et inimene valib ise töötamiseks sobiliku asukoha ja kellaaja. Kaugtöö ei ole ületunnitöö ega töö-

Kaugtööga võib esile kerkida hirm, et tööandjal kaob kontroll töötajate üle. See ei ole aga õigustatud hirm. Kui inimene on motiveeritud, siis teeb ta tööd sama edukalt ka mujal kui oma töölaua taga. Kui ta ei ole motiveeritud, siis tuleb ta tööle ja istub oma aja täis.

meilide lugemine puhkuse ajal – selle eesmärgiks on võimaldada inimestel nende isiklikest eelistustest ja harjumustest lähtuvalt panna ise kokku oma töögraafik. Samas tuleb tähele panna, et kaugtöö ei sobi kõigile inimestele ja igale ametile.

Microsoft Eesti inimestel on võimalik teha näiteks pool tööd väljaspool kontorit nende sobival ajal. Kaasaegne pilvetechnologia võimaldab neil andmetele ligipääsu kõikjal ja osalemine koosolekutel veebi vahendusel tähendab seda, et igaks kohtumiseks ei pea isegi kontoris tulema. Sellest on suurenenud töötajate paindlikkus ja rahulolu, 2011. aastal saime Äripäevalt Eesti kõige töötajasõbralikumana ettevõtte tiitli. Miks me lubame oma inimestele kaugtööd?

Kui reede õhtul selgub, et esmaspäevaks on vaja kokku panna näiteks mõni ettekanne ja seda tehakse nädalavahetusel, siis ei ole mõistlik eeldada, et inimene teeb vabast ajast tööd ja tuleb esmaspäeval kell 9 kontoris. Esmapäeva hommikut võiks selle asemel alustada näiteks hilisema ärkamise või ujula külastamisega. See on tööandja suhtumise küsimus – kas oluline on inimest iga hinna eest kontorilaua taga hoida või pigem see, et töö tehtud saaks?

Kaugtööga võib esile kerkida hirm, et tööandjal kaob kontroll töötajate üle. See ei ole aga õigustatud hirm. Kui inimene on motiveeritud, siis

teeb ta tööd sama edukalt ka mujal kui oma töölaua taga. Kui ta ei ole motiveeritud, siis tuleb ta tööle ja istub oma aja täis. Viimasel juhul tuleks tööandjal pigem endale tuhk-pähe raputada ning üle vaadata oma efektiivsuse mõõdikud.

Pilvetechnologia kasutuselevõtu kohta on Euroopas teostanud uuringu ettevõtte VansonBourne, kes küsitluses 2100 väikest ja keskmise suurusega ettevõtet. Uuringust selgus, et 35% ettevõtetest on üle läinud pilvetechnoloogiale, mis võimaldab paindlikumat töötamist. Pilvetechnoloogiat kasutavatest ettevõtetest 54% on tunnetanud rahalist säästu, 47% ettevõtte paindlikkuse suurenemist ja 39% töötajate tõhususe kasvu.

Hiljuti viisime koos Elioniga interneti vahendusel läbi küsitluse ka Eestis – 765st inimesest 80% ütlesid, et nemad võtaksid vastu tööandja pakkumise osaliselt või täiskohaga kodust töötada. Seega on töötajate poolne huvi muutusteks tööstilis olemas. Tehnoloogilised arengud toetavad seda valmisolekut muutusteks. Kas muutusteks on valmis ka tööandja? ■

RAIN LAANE
Microsoft Eesti juht

KAUGTÖÖ PÄEV:

31. mail korraldame koostöös Elioni, Eesti Kaubandus-Tööstuskoja ja Targa Töö Ühinguga kaugtöö päeva. Päeva eesmärgiks on suurendada ühiskonna teadlikkust võimalustest ja eelistest, mida kaugtöö kaasaegsete tehnoloogiate abil nii töötajatele kui ka ettevõtetele pakub. Ettevõttele on see hea võimalus uurida, kas töötajad on teistsugusest tööstilis huvitatud, ning ühtlasi proovida, kas ollakse ideoloogiliselt ja tehnoloogiliselt selliseks muutuseks valmis.

Lisainformatsiooni kaugtöö päeva kohta saab aadressilt on.fb.me/ktpaev, kus on olemas ka viited lisalugemisele kaugtöö kohta.

EESTI ETTEVÕTTED MAAILMA SUURIMAL TEHNOLOOGIA- JA TÖÖSTUSMESSIL

11 Eesti ettevõtet osalesid EASi eestvedamisel 23.–27. aprillini riikliku ühisstendiga Saksamaal Hannoveris toimunud maailma suurimal tehnoloogia- ja tööstusmessil HANNOVER MESSE 2012. Järjekorranumbrilt juba neljas kord ühiselt osalemine võeti ette, kuna varasemate aastate tagasiside ettevõtjatelt on kinnitanud ettevõtmise vajalikkust ning kasu.

PIRET POTISEPP
Innovatsioonikeskus
InnoEurope

„Soovime oma ettevõtet ja päritolumaad tutvustada koos teiste Eesti innovaatiliste tööstusettevõttega, et luua seeläbi terviklik pilt pakutavatest võimalustest”

Eesti tutvustab innovaatilisi kõrg- tehnoloogilisi arendusi

Tänavusel Eesti ühisstendil osalesid AS Harju Elekter, Click & Grow OÜ, Favor AS, Innovative Manufacturing Engineering Systems Competence Centre (IMECC), Interconnect Product Assembly AS, my! WIND OÜ, Skeleton Technologies OÜ, SNC Promex OÜ, Surface Labs International OÜ, Tahe Kayaks OÜ ja Tallinna Tehnikaülikool. Osalemise eesmärgiks on tutvustada Eestit võimalusterohke keskkonnana tööstusettevõtete, tehnoloogia ja teaduse integratsiooniks, kus soodsa ärikeskkonna tingimustes teevad omavahel sisukat koostööd ettevõtted, ülikoolid, teadusasutused, tootmis- ja IT-sektor.

„Tänane Eesti majanduskeskkond on loonud väga konkurentsivõimelised tingimused tööstusettevõtete, teaduse ja teenindussektori integratsiooniks – töötavad lokaalsed väärtusahelad alates idee väljatöötamisest ja prototüüpide valmistamisest kuni esimeste seeriapartiide tootmiseni. Eesti on

säilitanud omanäolise majandusstruktuuri, kus tegutsevad väga erineva valdkonna tööstus-, teenindus- ja logistikaettevõtted ning teaduskeskused. Kõike eelnevat arvesse võttes võiks Eestit oma majandusstruktuurilt ning võimaluste kompleksuselt kirjeldada Põhjamaade suurima tööstuspargina,” selgitas EASi ekspordidivisjoni direktor Allar Korjas. „Eesti stendil ongi näha innovaatilised kõrgtehnoloogilised arendused, mis oma valdkonnas muudavad maailma,” kinnitas Korjas.

Osalemisest loodetakse konkreetset kasu

„Soovime oma ettevõtet ja päritolumaad tutvustada koos teiste Eesti innovaatiliste tööstusettevõtetega, et luua seeläbi terviklik pilt pakutavatest võimalustest. Euroopa üks suuremaid komposiitmaterjalidest süstatootjaid Tahe Kayaks on laienemas täiendavatesse tööstusvaldkondadesse, mistõttu on meie sooviks leida uusi allhankepartnereid Saksamaa plasti- ja komposiidisektori ettevõtete hulgast, kellele pakkuda tootmis-

võimalust Põhja-Euroopa jätkusuutlikus keskkonnas,” selgitas osalemist süstasid tootva OÜ Tahe Kayaks müügijuht Indrek Aas.

„Tallinna Tehnikaülikool soovib Hannoveri messil leida uusi rahvusvahelisi koostööpartnereid, kellele pakkuda maailmatasemel teadus- ja arendustegevuse teenust erinevate koostööprojektide kaudu ning demonstreerida oma eksponaati, milleks on innovaatiline impedantsi mõõtmise seade,” kommenteeris Tallinna Tehnikaülikooli innovatsiooni- ja ettevõtluskeskuse suurettevõtete valdkonna juht Villu Reimann. Tallinna Tehnikaülikoolis välja töötatud impedantsmõõturiga saab mõõta erinevate objektide omadusi, eeskätt bioloogiliste ja elektrokeemiliste, aga ka pooljuht- ja metallstruktuuride ning teiste tehniliste süsteemide omi. Leiutise autor professor Mart Min kinnitab, et leiutise kasutusele võtmisega muutub kogu vaatenurk impedants-spektroskoopiale. „Seade võimaldab oluliselt laiendada impedants-spektroskoopia tööstuslikku kasutusvaldkonda,” selgitas Min. ■

TAIVO PAJU
Director Media

MILLENNIUMI- PÕLVKONNA NEEDUS

Tööandja suhtumine on oluline kõigile, mitte ainult noortele.

Ei ole mingit kahtlust – aeg, mida kutsutakse iga tööandja õudusunenäoks, on käes. Sest põlvkond, kes on sündinud 1980. aastal, on nüüd firmadesse tööle jõudnud.

Seda põlvkonda iseloomustab kõige paremini järgmine seik: kohe kui õige tuul puhub, kõnnib millenniumilaps kontorist välja ning kukub surfama. Ja kui sa julged talle märkuse teha, siis ta solvub ja läheb töölt minema. Sest ta on ebalojalane, kõrge enesehinnanguga, teda huvitab vaid tema töö eriline tähenduslikkus jne.

Millenniumilaste ülemaailmne kummardamine on võtnud peaaegu et kultuslikud mõõtmed. Meretagune konsultantide tööstus jahvatab täiega. Igal aastal ilmub sel teemal hulk raamatuid, hoomamatu arv „gurusid“ käib mööda maailma ja viibutab näppu: „Kui te ei hoia neid nagu vati sees, siis pole aastaks 2020 teie firmas enam ainsatki head töötajat!“ Ja tänu-like maksjaid jagub. Tõepoolest, hirm jääda ilma ühegi talendita paneb tegutsema.

See propaganda on tekitanud veidra olukorra, jagades maailma justkui kaheks: ühel pool on millenniumilapsed ja teisel pool vanamoodsad idioodid, kes on sündinud enne 1980. aastat, rabavad katkematult tööd teha ning on üdini lojaalsed, ükskõik kui mõttetu nende töö ei ole ja kui palju ülemus neid ka ei nõõgi.

Haloo, seda mustvalget maailma ei ole olemas! Sest murranguline muutus sai – vähemalt Eestis – alguse tegelikult 20 aastat tagasi, eelmise põlvkonnaga. See põlvkond käis vähemalt korra aastas nädalakese suusamäel, samuti Kanaaridel ja Tais neile sobival ajal, kui hea sooduspakkumine tuli. Kahe viimase aastakümne jooksul on mõisted tööaeg ja töökoht muutunud järjest venivamaks. Ning kui töö tõesti mingil põhjusel enam ei köitnud, siis ükski palk seda seltskonda kinni ei hoidnud. Pole ju saladus, kui palju andekaid 40aastaseid ja vanemaid on pankade jt tugevate tööandjate juurest lahkunud, et panna end proovile täiesti uuel alal või teha oma äri. Elu on läinud nii palju kindlamaks, et sa julged katsetada ja riskida.

Muidugi ei saa väita, et millenniumipõlvkond eelmistest üldse ei erine. Olud, milles nad üles kasvasid, on ju hoopis teised. Ja suurim erinevus pole ehk isegi mitte digividinate kasutamine, vaid see, et millenniumipõlvkond ei laena end kodu ostmise nimel ennast lõhki. Nad on oma otsustes tänu sellele palju vabamad.

Eks igas põlvkonnas leidu igasugused. Aga kokkuvõttes on millenniumipõlvkonnal olemas kaks väga vajalikku omadust: tugev tööväime ja vastutustunne. Nad ei vaja tööl erikohtlemist. Inimlikku suhtumist ja tunnustust eeldavad aastal 2012 ka vanema põlvkonna inimesed. Ja kui nad seda ei saa, siis on nende tegutsemine sama radikaalne, olgu selle näiteks kas või arstide minek Soome. Nii et tööandjal tuleb pingutada, et kõigilt töötajatelt nende pühendumine kätte saada.

Mis tähendab, et kui üldse keegi peaks tõsiselt hirmu tundma, siis on need kaubokapitalismi mõtteviisiga firmad, kus töötajate mured juhtidele-omanikele eriti korda ei lähe. Need firmad jäävad ilma töötajateta isegi varem kui aastal 2020. ■

Millenniumilaste ülemaailmne kummardamine on võtnud peaaegu et kultuslikud mõõtmed.

ETTEVÕTJATE MULJED

ÜHISDELEGATSIOONI VISIIDIST HIINA

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda korraldas 17.-24. märtsini koostöös Östergötlandi piirkonnaga Rootsist, Päijät-Häme ja Uusimaa piirkonnaga Soomest ühisvisiidi Hiina Jiangsu provintsi. Projekti BENCH raames korraldatud edukas visiit koos Eesti peamiste ekspordi partnerriikidega on üks hea näide piiriülesest koostööst.

Delegatsioon koosnes 32 inimesest kolmest erinevast riigist, nende hulgas 10 ettevõtjat. Eestist esindasid Tea Kirjastus AS (Silva Tomingas), Sangla Juveeliasalong AS (Jevgeni Kampus), Väina-mere Teenindus AS (Jaak Põldma) ning Koiv Invest OÜ (Urmas Kõiv).

Reisi käigus külastati kolme linna: Shanghai (23 miljonit elanikku), Wuxi (4,5 miljonit elanikku) ning Nanjing (9 miljonit elanikku). Kuna tegemist oli ühisdelegatsiooniga kolmest erinevast riigist, olid ka linnad ning organiseerimine jagatud kolme partnerriigi vahel. Eesti vastutada oli Shanghai programm, kus Eestil on tänu peakonsulaadile ning ka EASI esindajale suurim kompetents.

Shanghais

Shanghais külastati linna olulisimat riiklikku ettevõtlusagentuuri Shanghai Municipal Commission of Commerce, mille juhatause esimees Sha Hailin kinnitas, et suhted Põhja-Euroopa riikidega on olulised, sest need riigid on innovatiivsed ja seal liigub palju teadmisi. Lisaks tutvuti Shanghai kõige innovatiivsema äri- ja tehnoloogiapargiga, kus on alates planeerimisest loodud kõik eeldused ning võimalused ülikoolide ja ettevõtjate aktiivseks koostööks, samuti on seal ilmekalt esindatud euroopalik ning hiinapärase mõtlemine. „Eesti ja Eesti ettevõtjate nähtavaks tegemine kõige kõrgemal tasemel sellises linnas nagu Shanghai on saavutus, mille posi-

tiivne mõju on pikaajaline. Kõik, kes vähegi Hiina traditsioonide ja kultuuriga kokku on puutunud, mõistavad kindlasti, kui võrd olulised on seal sellised kohtumised. Ühe väikese riigi delegatsioon ei jõua just sageli Shanghai linna kodulehele ja uudiskirjadesse,“ ütles Eesti Kaubandus-Tööstuskoda peadirektor Mait Palts. „Veelkord avaldan suurimat tänu Eesti peakonsulile Jaan Reinholdile, kelle panuseks Shanghai võimaluste kompamine äärmiselt keerukaks osutunud“, lisas Palts.

Visiidi käigus külastatud linnades toimusid Eesti, Rootsi ja Soome ühisseminarid „Nordic Room“, mille käigus tutvustati piirkonna äripotentsiaali ning delegatsiooniga kaasasolevaid ettevõtjaid. BENCH

PRIIT RAAMAT
Turundus- ja liikmesuhete osakonna projektijuht

regiooni tutvustuse tegi ametliku delegatsiooni liige Raul Allikivi Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumist ning selleks visiidiks valminud atraktiivne presentatsioon tekitas kohalike seas suurt elevust. Huvi seminaride vastu oli väga suur, mis annab alust arvata, et riikidevaheline koostöö võib tulevikus väga edukaks osutuda. Kokku külastas neid seminare üle 220 Hiina ettevõtja ning saadud kontaktid on visiidil osalenud firmadele äärmiselt asjalikud.

„Kohtumised erinevate investeerimisfirmadega andsid alust arvata, et Jiangsu piirkonna firmade huvi Eestisse investeerimise vastu suureneb, eriti suurt huvi tuntakse tehnoloogiaprojektide vastu, millel on potentsiaali läbi lüüa ka Hiina

turul (e-tervis, *smart buildings*, *smart traffic* jne.) Veel tunti huvi lahenduste vastu, mis aitavad juba valmishetatud korterelamuid energiasäästlikumaks muuta," ütles Urmas Kõiv Koiv Invest OÜ-st.

Tea Kirjastuse esindaja Silva Tomingase sõnul võib Tea Kirjastuse poolt uute koostöökontaktide ja Hiina-poolsete investeerimissoovide valguses väita, et toimunud visiit Hiina võib täielikult muuta Eesti kirjastusmaastikku ja mõjutada oluliselt mitmete Euroopa kirjastuste ja trükikodade tegevust. „Olen Hiinas toimunud läbirääkimistega ja neile järgnenud kontaktivõttudega väga rahul ja usun, et TEA partnerid, kogemused ja tooteportfell viivad meid senisest oluliselt laiemalt Hiina turule (ka e-toodete osas) ning koostöös hiinlastega ka Euroopa ja Venemaa turgudele uues võtmes," lisas Tomingas

Kaubanduskoda korraldas ettevõtjatele ka seminari „How to do business in Shanghai“, kus erinevad kohalikud ettevõtlusorganisatsioonid andsid väga põhjaliku ülevaate Shanghai ärikultuuri eripärast ja üldisest Hiina ettevõtluskeskkonnast ning olemusest. Paaritunnisel seminaril rõhutati just füüsilise kohalolu ning usalduse suurt väärtust, mis garanteerib ka parema kliima äri tegemiseks.

Ühe visiidil osalenud ettevõtja, Sangla Juveelising AS-i esindaja Jevgeni Kampuse sõnul oli tege- mist ainulaadse võimalusega tutvuda Hiina kultuuri ja äri- ringkondadega nii kõrgel tasemel. „Üks või turistina ei oleks kindlasti selliseid teadmisi ja kogemusi omandanud. Lisaks hindamatud, kõrge- tasemelised kontaktid, mis on äri alustamiseks väga olulised. Eriti Hiinas. Kuna grupis oli teemat valdavaid ja Hiinaga hästi kursis-

olevaid kaaslasi, oli võimalus teada saada selliseid „pisiasju“, mille mitmeteadmise võinuks tulevikus Hiina äri enne lõpetada, kui see alguse oleks saanud," rääkis Kampus.

Wuxi

Soomlaste poolt korraldatud programmis oli delegatsioonil võimalus kohtuda Wuxi linnapeaga, kes avas ukse ka teistele delegatsioonile liikmetele, rõhutades kohaliku piirkonna suurust, mis on ideaalne proovitur. Somlaste korraldatud programmosas külastati ka Soome ettevõtet Oilon, kus osalenud ettevõtjad said praktilise näite Hiinas läbilõõnud ettevõtte tegevusest, Hiina turu vallutamise muredest, rõõmudest ning võimalustest.

Nanjing

Nanjingis oli tänu Rootsi poole väga headele kontaktidele ning eelnevale pingsale koostööle kohalikega võimalus kohtuda Nanjingi linnapea ja Jiangsu provintsi kuberneriga. Selle tulemusena avati uks tõhusamaks koostööks selle provintsi ja Soomele ja Eestile. Lisaks toimusid erinevad kõrgetasemelised kohtumised Jiangsu keskkonnakaitse osakonnaga ning Jiangsu linnaplaneerimise osakonnaga.

Rootsi ettevõtte Atlas Copco külastus oli heaks näiteks ühe spetsiifilise tegevusvaldkonnaga ettevõtte globaalsest haardest. See spetsiifiliste kaevandusmasinate tootmisega tegelev firma on võtnud Hiina omale Aasia vallutamise plaani avalöögiks. „Suurelt mõeldes tuleb ka suuri tegusi teha," jäi kohtumisest kõlama.

Jaak Põldma, Väinamere Teenindus AS-ist ütles visiidi kokkuvõtteks: „Väinamere Teenindus AS on

oodanud võimalust, et Hiinaga paremini tutvuda ning kui kuulsime, et Eestist on minemas rahvusvaheline delegatsioon Hiina just meile sobivate eesmärkidega, otsustasime sellest projektist osa võtta. BENCH oli suurepäraselt läbi viidud projekt, mille käigus saime väga hea esmase ülevaate ettevõtlusest Hiinas. Oli haruldane võimalus kohtuda paljude poliitikute, ametnike ja ettevõtjatega, mis ilma professionaalse eeltööta organiseerijate poolt oleks võimatu olnud. Väinamere Teenindus on tänulik Eesti Kaubandus-Tööstuskojale kui ka kõigile teistele rahvusvahelistele partneritele, kes BENCH-i raames vaeva nägid.“

Peter Gornischeffi, Kaubanduskoja teenuste direktori sõnul on selliste delegatsioonide ja tulemuste märksõnaks koostöö. „Projekti BENCH raames korraldatud visiit Rootsi ja Soome partneritega Hiina Jiangsu provintsi näitab, et koos on võimalik palju rohkem ära teha, kui eraldi ning lisandväärtus ei teki mitte üksnes Eestile, vaid ka meie märksa kogenumatele partneritele Skandinaaviast. Palju on räägitud sellest, et Eesti ettevõtjad peavad oma positsioonide tugevdamiseks välisturgudel koostööd tegema. Nii on see ka meie regiooni osas riiklikul tasandil. Hiina ja teised Aasia riigid, mis on maailmamajanduses üha enam võimu saavutamas, ei näe Soomet Rootsit, Eestit, Lätit, Leedut jne eraldi seisvaina. Pigem vaadatakse regiooni kui tervikut.“ ■

Projekti rahastab osaliselt Euroopa Liit Kesk-Läänemere Interreg IV A 2007-2013 programmist.

Projekti koduleht:
www.benchproject.eu

JAAN REINHOLD:

Jaan Reinhold, Eesti peakonsul Shanghais: „Visiidi korraldus näitas, et Eesti peakonsulaadi loomine Shanghais on end igati õigustanud. Laiemalt mõeldes ongi vaja meie välisesindusi luua just ettevõtjate jaoks atraktiivsetele turgudele, seni kättesaamatuks jäänud ja võimalusi pakkuvatesse piirkondadesse. Mainekujundus, vajaliku kontaktvõrgustiku loomine sihtriigis ja teised välisesindustele seatud ülesanded teevad ettevõtjate jaoks ära eeltöö ja annavad enesekindluse, mille pinnal otsustada, kas ja milliseid ärisriske võtta, millega senitundmatus ärikeskkonnas arvestada. Peakonsulaadi poolt oleme viimase aasta jooksul suutnud Eesti ettevõtjatele avada nii mõnedki seni suletuks osutunud ukseid, tekitanud huvi Eestisse investeerimise vastu ja hoidnud ära nii mõnedki petuskeemid. Arvestades Shanghai kui Aasia majanduskeskuse võimalusi ja Eesti väiksust pole seda sugugi vähe. Jääb vaid loota, et Kaubanduskoja kureeritud BENCH visiit mõjus omalaadse äratuskellana, sundides meie ettevõtjaid senisest suuremalt mõtlema ja tegutsema.“

VÄLISMINISTEERIUM

Hommikukohv suursaadikuga:
Eesti suursaadik Venemaal
Simmu Tiik

15. mail Kaubanduskojas

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda tuleb vastu ettevõtjate suurele huvile ning korraldab koostöös Välisministeeriumiga teisipäeval, 15. mail kell 8.45-10.15 Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) järjekordse Hommikukohvi lühiseminari. Seminari külaliseks on Eesti suursaadik Venemaal Simmu Tiik.

Käsitletavad teemad:

- Venemaa ja Eesti majanduskoostöö seis ja võimalused.
- Venemaa kui Eesti üks suurimaid/lähemaid eksporditurge.
- Venemaa majanduse väljavaade.
- Venemaa võimalused/ohud lähemas tulevikus.
- Eesti ettevõtjate võimalustest Vene turul.
- Saatkonna roll ja võimalused Eesti ettevõtjate abistamisel.
- Venemaa kultuurilised iseärasused ja turule pürgijate takistused.
- Suhtlemine ja komplikatsioonid Venemaa ärikultuuris ja bürokraatias.

Hommikukohvi seminari osalustasu on Kaubanduskoja liikmele 7 eurot, mitteliikmele 14 eurot (hindadele lisandub käibemaks). Vajalik eelregistreerimine hiljemalt 11. maiks. Kohtade arv on piiratud.

VÄLISMINISTERIUM

Hommikukohv suursaadikuga:
Eesti suursaadik Rootsis
Jaak Jõerüüt

10. mail Kaubanduskojas

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda korraldab koostöös Välisministeeriumiga 10. mail kell 8.45-10.15 Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) järjekordse Hommikukohvi lühiseminari. Seekordsel üritusel esineb Eesti suursaadik Rootsis Jaak Jõerüüt. Kohtumisel osaleb ka Eesti saatkonna majandusametnik Katri-Helina Pöld.

Käsitletavad teemad:

- Rootsi ja Eesti majanduskoostöö seis ja võimalused.
- Rootsi kui Eesti üks suurimaid/lähemaid eksporditurge.
- Rootsi majanduse väljavaated, võimalused/ohud.
- Eesti ettevõtjate võimalustest Rootsi turul.
- Saatkonna roll ja võimalused Eesti ettevõtjate abistamisel.
- Rootsi kultuurilised iseärasused ja turule pürgijate takistused.
- Suhtlemine Rootsi ärikultuuris ja bürokraatias.

Hommikukohvi seminari osalustasu on Kaubanduskoja liikmele 7 eurot, mitteliikmele 14 eurot (hindadele lisandub käibemaks). Vajalik eelregistreerimine hiljemalt 8. maiks. Kohtade arv on piiratud.

VÄLISMINISTERIUM

Lisainfo ja registreerimine:
PRIIT RAAMAT
 Tel: 604 0060
 E-post: priit@koda.ee

Registreeru nutitelefoni
 või tahvelarvuti kaudu!

Lisainfo ja registreerimine:
PRIIT RAAMAT
 Tel: 604 0060
 E-post: priit@koda.ee

Registreeru nutitelefoni
 või tahvelarvuti kaudu!

MEIL ON HEA MEEL TEILE TEATADA, ET
KAUBANDUSKOJA ARBITRAAŽIKOHUS KORRALDAB:
18. MAIL KELL 9.00-17.00
SWISSÔTEL TALLINNAS (TORNIMÄE 3, TALLINN)

II RAHVUSVAHELISE VAHEKOHTU KONVERENSI

„EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA
ARBITRAAŽIKOHTU 20. AASTAPÄEV:
20 AASTAT VAHEKOHUT EESTIS JA
VAHEKOHTU MENETLUS LÄTIS, LEEDUS,
VENE FÖDERATSIOONIS, SOOMES JA ROOTSIS”

Konverents on mõeldud kõigile juristidele, kes on seotud lepingute koostamisega ja tsiviilõiguslike vaidluste lahendamisega kohtutes ja vahekohtutes, arbiteritele, kohtunikele, samuti ettevõtjatele, kes on huvitatud äripartneritega tekkivate vaidluste kiirest ja konfidentsiaalsest lahendamisest. Ettekannetega esinevad vahekohtu menetluse asjatundjad nii Eestist kui välismaalt.

PLANEERITUD TEEMAD:

- 20 aastat vahekohut Eestis - Eesti Kaubandus-Tööstuskoja Arbitraažikohtu tegevus 1992-2012, probleemid, lahendused.
- UNCITRAL-i Mudelseaduse ja TSMS-i vahekohtu sätete võrdlus, ettepanekud vahekohtu menetluse täiustamiseks.
- Eesti kohtu roll vahekohtu menetluses TSMS ja kohtulahendite valguses.
- Välisriigi vahekohtu otsuse tunnustamine ja täitmisele pööramine Eesti kohtutes.

Osalustasu Kaubanduskoja liikmele 100 eurot, mitteliikmele 150 eurot. Konverentsi hind sisaldab kohvipause, lõunat, vastuvõttu peale konverentsi ja materjale.

KOHTUMISENI KONVERENTSIL!

Lisainfo ja registreerumine:
DEBBIE-TRIIN NAPITS
Tel: 604 0060 • Faks: 604 0061
E-post: debbie@koda.ee

SEEAC 2012 – Kontaktkohtumiste üritus säästliku ehituse, energia, keskkonna ja ligipääsetavusega tegelejatele 23.-24. mail Västerasis, Rootsis

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda kutsub Eesti ettevõtteid osalema 23.-24. mail Rootsi linnas Västerasis toimuval kontaktkohtumiste üritusel. Osalema on oodatud ettevõtted, institutsioonid, organisatsioonid jt, kes tegelevad säästliku ehituse, energia, keskkonna ja ligipääsetavusega (*sustainable: energy, environment, accessibility and construction*).

Koostöös partneritega Austriast, Bulgaariast, Hispaanist, Itaaliast, Kreekast, Maltalt, Poolast ja Rootsist (Europa Institutet ja Rootsi-Ameerika Kaubanduskoda) loodavad korraldajad Västerasi kohale meelitada spetsialistid nimetatud riikidest ja USAst, et võimaldada informatsiooni vahendamist, uute tehnoloogiatega tutvumist ja kontaktide loomist järgmiste valdkondade esindajate vahel: energia, säästlik ehitus, keskkond, ligipääsetavus (*accessibility*).

Kontaktkohtumiste üritused on mõeldud väikese ja keskmise suurusega ettevõtetele, organisatsioonidele, institutsioonidele, ülikoolidele jt arendamiseks piiriülest ärisuhtlust.

Miks osaleda?

- Kuulata saab ettekandeid erialastel teemadel.
- Lühikese, kuid intensiivse perioodi jooksul on võimalus kohtuda oma ala spetsialistidega üheksast Euroopa riigist ja USAst (iga individuaalse kohtumise kestvuseks on arvestatud 25 minutit).
- Kõik osalevad ettevõtted on samadest valdkondadest.
- Kogemus näitab, et u 30% osalejatest sõlmivad pärast koostöölepingu.
- Võimalus külastada säästlikku ehitamisstiili järgivat ehituspaika või hoolduskodu.
- Osalemine on tasuta

Registreerumine

Osalemiseks/registreerumiseks külastage ürituse internetilehekülge www.seeac.se. Mida varem registreerute, seda varem teie potentsiaalsed koostööpartnerid teie osalemist tähele panevad ja ka ise üritusele registreeruvad.

Lisainfo:
KRISTY TÄTTAR
Tel: 604 0093 • E-post: kristy@koda.ee

Euroopa riikide maksekäitumise uuring 2011 tulemused ja makseriskide kindlustamine muutavas ärikeskkonnas

17. mail Kaubanduskojas

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda korraldab 17. mail Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) seminari „Euroopa riikide maksekäitumise uuring 2011 tulemused ja makseriskide kindlustamine muutavas ärikeskkonnas“. Üritusel tutvustatakse ja analüüsitakse viimase maksekäitumise uuringu tulemusi ning arutletakse, kuidas vähendada makseriske ning tegeleda efektiivselt võlgnikega.

Esinejad:

- **Ivar Tammemäel** on 17aastane rahvusvaheline krediidi juhtimise kogemus. Tammemäe on sellel alal ettevõtjate hulgas kõrgelt hinnatud nõuandja ja esineja. Ta on üles astunud mitmetel krediidi juhtimise koolitustel Eestis ja mujal ning pikaajalise praktikuna on tema esinemisi saatnud alati menu.
- **Mariko Rukholm** on tegutsenud krediidikindlustuse valdkonnas 11 aastat. Sellesse aega mahub osalemine SA KredEx riiklike ekspordigarantiide väljatöötamises ning hiljem ettevõtete nõustamine krediidikindlustuslahenduste loomisel Marsh Kindlustusmaakler ASis. Marikol on suurepärase ülevaade krediidikindlustusturu arengust ja igapäevastest probleemidest, millega ettevõtted krediidiriskide juhtimisel kokku puutuvad.
- **Advokaadibüroo Tamme Ruus Otsmann Vabamets** omab pikaajalist kogemust võlgade kohtuliku sissenõudmise vallas. Esineja täpsustamisel.

Seminaril käsitletavat teemad:

- Euroopa riikide maksekäitumise uuring 2011 tulemused ehk maksekäitumine meil ja mujal Euroopas. Millal on õige aeg pöörduda sissenõudmise osas kolmanda osapoole poole? Rahvusvaheline sissenõudmine, levinumad probleemid ja ettepanekud nende ennetamiseks.
- Krediidiriskide maandamine kindlustuslahendustega. Krediidikindlustuse võimalused.
- Praktilisi soovitusi võlgade kohtulikul sissenõudmisel

Seminari osalustasu Kaubanduskoja liikmele 40 eurot ja mitteliikmele 80 eurot (lisandub käibemaks). Hind sisaldab seminari materjale ja kohvipause. Registreerumise tähtaeg on 15. mai. Korraldajad jätavad endale õiguse teha vajadusel programmis muudatusi.

Praktiline pärastlõuna maksukonsultandiga:

Erisoodustused ja sellega kaasnevad kohustused-võimalused

22. mail Kaubanduskojas

Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) toimub Eesti Kaubandus-Tööstuskoja ja Rödl & Partner Audit OÜ koostöös korraldatav „Praktiline pärastlõuna maksukonsultandiga: erisoodustused ja sellega kaasnevad kohustused-võimalused“.

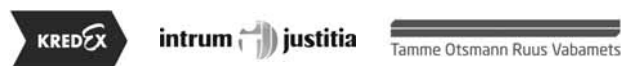
Lektor **Virve Aru** töötab Rödl & Partner Audit OÜs (www.roedl.ee) alates 2002. aastast maksukonsultandina. Eelnevalt on ta töötanud 5 aastat maksukonsultandina audiitorfirmas Ernst & Young Eesti AS. Virve Aru omab viie aasta pikkust töökogemust maksuameti keskparaadis tulu- ja käibemaksu peaspetsialistina.

Seminaril käsitletavat teemad:

- Erisoodustuse mõistest (sh erisoodustuse saajate ring).
- Sõiduautode kasutamisega seotud erisoodustused (sh tööle-koju, töölähetuses sõidud – kas isikliku või tööandja autoga).
- Töölähetusega kaasnevad erisoodustused.
- Koolituskulud ja erisoodustus.
- Vastuvõtukulu ja erisoodustus.
- Kauba või teenuse ostmise-müümisega seotud erisoodustus.
- Töötervishoiukulud ja erisoodustus.
- Erisoodustuse maksustamise erisused piiriüleisel töötamisel.

Seminari osalustasu on Kaubanduskoja liikmetele 40 eurot ja mitteliikmele 80 eurot (lisandub käibemaks). Hind sisaldab seminari materjale ja kohvipause. Registreerumise tähtaeg on 18. mai. Korraldajal on õigus teha vajadusel programmis muudatusi.

Rödl & Partner

Lisainfo ja registreerumine:
MARJU NAAR
Tel: 604 0082
E-post: marju.naar@koda.ee
www.koda.ee

Lisainfo ja registreerumine:
MARJU NAAR
Tel: 604 0082
E-post: marju.naar@koda.ee
www.koda.ee

Välismessikoolitus

10. mail Kaubanduskojas

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda korraldab 10. mail Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) „Ekspordivaldkonna koolitused 2011/2012” raames välismessikoolituse.

Koolituse eesmärgiks on luua eeldused ettevõtete ekspordimah-tude ja konkurentsivõime suurendamiseks välisturgudel läbi tead-liku tegevuse messidel. Koolituse sihtgrupiks on väikese ja keskmise suurusega ettevõtted, kellel on plaanis osaleda välismes-sidel või kes soovivad täiendada oma teadmisi edukaks osalemi-seks tulevastel messidel. Koolituse viib läbi Jakob Saks.

Päevakava:

8.30-9.00	Kogunemine ja kohvipaus
9.00-11.00	I • Sissejuhatus (messid, konkurentsieelis, sihtturg) II • Messi ettevalmistus (eesmärgid, messiboksi planeerimine, meeskond)
11.00-11.15	Kohvipaus
11.15-12.45	III • Messi ettevalmistus (eelarve, logistika, ühisstendid, kliendisuhetud, messiturundus)
12.45-13.30	Lõunapaus
13.30-15.00	IV • Messiboksis (messiboksil osalemine, töökorraldus, klientidega suhtlemine, mida teha, mida mitte)
15.00-15.15	Kohvipaus
15.15-15.45	V • Järeltöö peale messi (tulemuste analüüs, edasised sammud)
15.45-16.15	VI • Kokkuvõte

Kokku 8 akadeemilist tundi.

Osalustasu 19,17 eurot (sisaldab käibemaksu).

Osalustasu sisaldab toitlustamist ja seminari materjale.

NB! Korraldajatel on õigus teha vajadusel programmis muudatusi.

Koolitused toimuvad koostöös EASiga ning koolituste korraldamist rahastab Euroopa Sotsiaalfond.

Müügivõrgu loomise ja arendamise koolitus

8. mail Kaubanduskojas

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda korraldab 8. mail Kaubanduskojas (Tooma-Kooli 17, Tallinn) „Ekspordivaldkonna koolitused 2011/2012” raames müügivõrgu loomise ja arendamise koolituse. Koolitajaks on pikaajalise rahvusvahelise kogemusega ekspordijuht Jakob Saks.

Koolituse eesmärk on anda ettevõtjatele praktilisi teadmisi sellest, kuidas arendada ja hallata müügikanaleid sihtturgudel, kuidas moodustada vajalikku kontaktnõrgustikku, kas turule sisenemiseks on vaja omada esindusi või kasutada teisi kanaleid – agente, edasimüüjaid? Koolituse käigus antakse praktilisi ja realses elus kasutatavaid teadmisi müügivõrgu arendamise kohta.

Päevakava:

8.30-9.00	Kogunemine ja kohvipaus
9.00-11.00	Sissejuhatus teemasse. Müügivõrgu eesmärgid ja rollid. Optimaalse kanali struktuuri loomine. Kanali alternatiivid.
11.00-11.15	Kohvipaus
11.15-12.45	Müügivõrgu loomine. Sihtriikide valik. Partnerite otsing. Kontaktide loomine. Läbirääkimised. Partnersuhete ärilised ja juriidilised aspektid.
12.45-13.30	Lõunapaus
13.30-15.00	Müügivõrgu juhtimine. Eesmärgid. Motiveerimine. Koolitamine.
15.00-15.15	Kohvipaus
15.15-15.45	Müügivõrgu juhtimine jätkub. Tugi müügi-võrgule. Teadmusjuhtimine müügivõrgus.
15.45-16.15	Kokkuvõte

Osalustasu 19,17 eurot (sisaldab käibemaksu).

Osalustasu sisaldab toitlustamist ja seminari materjale.

NB! Korraldajatel on õigus teha vajadusel programmis muudatusi.

Koolitused toimuvad koostöös EASiga ning koolituste korraldamist rahastab Euroopa Sotsiaalfond.

Lisainfo ja registreerumine:

LIDIA FRIEDENTHAL

Tel: 604 0077 • E-post: lidia@koda.ee

Lisainfo ja registreerumine:

HAILI KAPSI

Tel: 604 0078 • E-post: haili@koda.ee

Laiendage oma rahvusvaheliste kontaktide võrku – koguge uusi ideid ja sõlmige uusi rahvusvahelisi kontakte kontaktkohtumiste üritusel

Baltic Business Arena

18.-19. juunil Kopenhaagenis

Taani Euroopa Liidu eesistujamaana ja Euroopa Komisjon korraldavad järjekorras juba 14. Balti Arengufoorumi Üldkoosoleku ja Euroopa Komisjoni 3. Balti mere Strateegiafoorumi – konverentsi, kuhu oodatakse ligi 700 osalejat (nii ettevõtjad kui poliitikud).

Konverentsi erilise osana korraldatakse 18.-19. juunini kontaktkohtumised ettevõtjale „Baltic Business Arena“, kus konverentsil osalejad saavad võimaluse ka omavahel kohtuda ja koostöövõimalusi arutada ning osalema oodatakse ka teisi järgmiste tegevusalade esindajaid:

- *Clean-Tech* (jäätmekäitlus, taaskasutus, vesi ja kanalisatsioon, keskkütte- ja jahutusseadmed, energiasäästlikkus jmt ning vastav konsultatsioon ja teenused);
- Taastuvenergia (bio-, päikese-, tuule- ja hüdroenergia, biokütused, konsultatsioon ja teenused);
- Säästlik ehitus (ehitusmaterjalid ja -tehnoloogiad, passiivmajad jpm);
- *Life Sciences* (meditsiini- ja biotehnoloogia, tervishoid, farmaatsia jne);
- Info- ja kommunikatsioonitehnoloogiad (roheline IT, uued meediad, mobiilsed teenused, kodulahendused jpm).

Osalema on oodatud nii ostjad, kes otsivad uusi innovatiivseid tooteid/teenuseid; toodete/teenuste uute lahenduste pakkujad; uurimisinstituudid, kes soovivad partneritega mõtteid ja ideid vahetada kui ka finantsinstituudid ja organisatsioonid. Detailsem informatsioon ürituse kohta ja registreerumine osalemiseks: www.b2match.eu/balticbusiness2012.

Ürituse osalemistasu 200 eurot sisaldab järgmist:

- osaleva ettevõtte andmete kandmine *online*-kataloogi ja levitamine teistele osalejatele;
- kontaktkohtumiste korraldamine kahel päeval;
- individuaalse kohtumiste ajakava koostamine;
- osalemine spetsiaalsetes töötubades, seminaridel;
- lõunasöögid 18. ja 19. juunil;
- kohv ja suupisted kohtumiste toimumise ajal;
- osalemine 18. juuni õhtusel *networking*-üritusel.

Kümne Eesti ettevõtte osalemistasu tasutakse korraldajate poolt, lisaks antakse ka reisitootust umbes 200 euro ulatuses.

Toetuse saamiseks peab osaleja täitma kõik alljärgnevad tingimused:

- ettevõtte peab olema Eestis registreeritud;
- osaleja on väikese- või keskmise suurusega ettevõtte;
- ettevõtte tegutseb ühes ja/või mitmes ülalnimetatud sektoris;
- osaleja on alustav ettevõtte või soovib tutvustada oma uut teenust/toodet/tehnoloogiat või soovib leida uusi innovatiivseid lahendusi/tooteid.

PAKKUMISED LIIKMELT LIIKMELE:

REMKO GRUPP OÜ

Remko Grupp pakub järgmisi teenuseid:

- Seadmete remont ja hooldustööd
- Seadmete kolimine, montaaž ja paigaldus
- Elektroonilised tööd
- Treimistööd
- Freesimistööd
- Lihvimine (kuni 1200 mm)
- Tuupimistööd
- Keevitusseadmete remont

Oleme sertifitseeritud vastavalt ISO 9001:2008 (nr EST 38311A) standardile. Garanteerime kõrge kvaliteediga remonditööd. Individuaalne lähene mine igale kliendile ja paindlik hinnakujundus.

Lisainfo:

Remko Grupp OÜ

Telliskivi 60, 10412 Tallinn, Eesti

Müügiosakond: 5553 8033

Tehniline osakond: 5551 0300

E-post: remko.grupp@gmail.com

www.remko.ee

SMART CITY OÜ

Smart City Eesti esindus pakub Kaubandus-Tööstuskoja liikmetele 15% hinnasoodustust kõikidelt oma teenustelt ja lisaks veel 2 tundi tasuta nõustamist Venemaa turule sisenemise võimalustest. Pakkumine kehtib 2012. aasta lõpuni.

Smart City OÜ asub Technopolis Ülemistel, Lõõtsa 2A majas ning on heaks partneriks Venemaa turule sisenemisel. Ettevõtte peakontor asub Peterburis ning tänaseks päevaks on laienetud ka Eesti, Läti, Leedu ja Soome turgudele. Klientideks on nii suur- kui ka väikekliendid, alustades avalikust sektorist ja lõpetades rahvusvaheliste kontsernidega. Ettevõtte pakub täislahendusi turunduse, kommunikatsiooni, disaini ja strateegilise nõustamise alal.

Lisainfo:

Smart City OÜ | Eesti • Lõõtsa 2a, Tallinn

www.smartcityagency.co/et

Tel: 646 4607 • Mob: 522 9077

Lisainfo:

KRISTY TÄTTAR

Tel: 604 0093 • E-post: kristy@koda.ee

Lisainfo:

KAIDI TALSEN

Tel: 604 0085 • E-post: kaidi@koda.ee

RIIGIHANKETEATED:

Tekstiil, rõivad

- Rootsis hangitakse kutserõivaid, eritöörõivaid ja manuseid. Tähtaeg 30.05.2012. Kood 5194
- Norras hangitakse tekstiilist valmistootmeid. Tähtaeg 01.06.2012. Kood 5195
- Taanis hangitakse kindaid. Tähtaeg 29.05.2012. Kood 5196
- Suurbritannias hangitakse rõivaid. Tähtaeg 17.05.2012. Kood 5197

Mööbel, sisustus ja tarvikud

- Leedus hangitakse mööblit. Tähtaeg 30.05.2012. Kood 5198
- Lätis hangitakse mitmesugust mööblit. Tähtaeg 28.05.2012. Kood 5199
- Soomes hangitakse mööblit (sh kontorimööbel), sisustust, kodumasinaid (v.a valgustus) ja puhastusvahendeid. Tähtaeg on 23.05.2012. Kood 5200
- Leedus hangitakse põrandakatteid. Tähtaeg 24.05.2012. Kood 5201
- Norras hangitakse lasteaamööblit. Tähtaeg on 23.05.2012. Kood 5201
- Suurbritannias hangitakse kodumasinaid. Tähtaeg 24.05.2012. Kood 5203

Metall, masinad ja seadmed

- Soomes hangitakse mehaanilisi jõumasinaid. Tähtaeg on 21.05.2012. Kood 5204
- Lätis hangitakse elektrimasinaid, -aparaate, -seadmeid ja -tarvikuid; ning valgustust. Tähtaeg 21.05.2012. Kood 5205
- Lätis hangitakse valgustusüsteeme. Tähtaeg 29.05.2012. Kood 5206
- Rootsis hangitakse mootorsõidukeid. Tähtaeg on 28.05.2012. Kood 5207
- Leedus hangitakse tõste- ja teisaldus mehhanisme. Tähtaeg 07.06.2012. Kood 5208
- Suurbritannias hangitakse kaabliitorusid. Tähtaeg 24.05.2012. Kood 5209

Puit, Ehitus, ehitusmaterjalid

- Norras hangitakse puitu. Tähtaeg 04.05.2012. Kood 5210
- Lätis hangitakse ehitustöid. Tähtaeg 29.05.2012. Kood 5211
- Rootsis hangitakse saeveski-tooteid. Tähtaeg on 28.05.2012. Kood 5212
- Norras hangitakse torusid. Tähtaeg 31.05.2012. Kood 5213
- Rootsis hangitakse tarbepuitu. Tähtaeg 22.05.2012. Kood 5214

Muu

- Norra hangitakse märke (sh liiklusmärke) ja silte. Tähtaeg 30.05.2012. Kood 5215
- Soomes hangitakse mänguväljakute tarvikuid. Tähtaeg 29.05.2012. Kood 5216
- Norras hangitakse klaasi. Tähtaeg 30.05.2012. Kood 5217
- Rootsis hangitakse suulise tõlke teenuseid. Tähtaeg 30.05.2012. Kood 5218
- Soomes hangitakse tõlketeenuseid. Tähtaeg 24.05.2012. Kood 5219
- Taanis hangitakse jäätme- ja prügikonteinereid ning -kaste. Tähtaeg 30.05.2012. Kood 5220
- Rootsis hangitakse patareisid. Tähtaeg 28.05.2012. Kood 5221
- Rootsis hangitakse parkimisautomaate. Tähtaeg 21.05.2012. Kood 5222
- Taanis hangitakse lapsevankreid. Tähtaeg 23.05.2012. Kood 5223

Lisainfo:
TRIIN UDRIS
Tel: 604 0090
E-post: triin.udris@koda.ee

KOOSTÖÖPAKKUMISED:

- Poola pehmemööbli tootja otsib mööbli ja kangatootjaid ning on huvitatud vastastikusest tootmisest. Kood: 2012-04-04-028
- Poola farmaatsia, kosmeetika ja toidulisandite tootja otsib edasimüüjaid, samuti pakub frantsiisivõimalust farmaatsiaturule sise-nejatele. Kood: 2012-04-05-005
- Poola ökotoodete tootja otsib edasimüüjaid, samuti on huvitatud ühisettevõttest pooltoodete tootjatega. Kood: 2012-04-05-013
- Rootsi mööblisektori ettevõtte otsib vineeri ja laminaadi tootjaid. Kood: 2012-04-12-021
- Rootsi villa pesemisega tegelev ettevõtte otsib villapesemise masinat, keskmise jõudlusega (1-2 tonni villa päevas), eelistatud CE-sertifitseeritud masin. Kood: 2012-04-12-009
- Slovakkia energiatõhususe ja piksekaitsesüsteemidega tegelev ettevõtte otsib kauba turustajaid ja müügiagente, pakub alltöövõttu. Kood: 2012-03-20-003
- Bulgaaria juhtiv elektroonika-komponentide (LED-plaadid) tootja otsib koostööpartnereid. Kood: 2012-03-21-012
- Itaalia veini ja ekstra külmpressitud oliiviõli tootmisega tegelev, samuti turismiteenuseid (majutus, giid, degusteerimine) pakuv ettevõtte otsib edasimüüjaid, reisikorraldus- ja transpordifirmasid. Kood: 2012-03-21-011
- Ungari sõidukitele ja seadmetele terasest komponente tootev ettevõtte otsib edasimüüjaid, on huvitatud vastastikusest tootmisest ja pakub end alltöövõtjaks. Kood: 2012-03-22-050
- Poola õlletootmisele spetsialiseerunud ettevõtte otsib edasimüüjaid. Kood: 2012-04-06-004
- Venemaa tööstusseadmete ja riistvara tarnija pakub vahendusteenust terasrosside ja kaablitootmisega tegelevatele ettevõtetele. Kood: 2011-07-07-021

Koostööpakkumiste põhjalikumad kirjeldused on nähtavad Koja kodulehel
www.koda.ee/
koostööpakkumised

Lisainfo:
KADRI RIST
Tel: 604 0091
E-post: kadri.rist@koda.ee

KAUBANDUSKODA ÕNNITLEB MAIKUU JUUBILARE!

20

ARWEST OÜ

liige alates 2001

COCA-COLA HBC EESTI AS

liige alates 1995

ELMET RAKVERE AS

liige alates 2000

ERALD NORDIC OÜ

liige alates 2004

EVENTUS EA OÜ

liige alates 1998

FASHION GARDEN AS

liige alates 1997

FILTER AS

liige alates 2000

FURNICO OÜ

liige alates 2004

KBE AS

liige alates 2005

KEILAR AS

liige alates 1997

K-PRINT OÜ

liige alates 1997

LEKU METALL OÜ

liige alates 1996

LÕHKETÖÖD OÜ

liige alates 2004

NÕO LIHATÖÖSTUS AS

liige alates 2005

PARMET AS

liige alates 1995

RADEMAR OÜ

liige alates 2002

RAUDVELI OÜ

liige alates 2008

RENEWO AS

liige alates 1997

SAKALA TÖÖSTUS-

AUTOMAATIKA OÜ

liige alates 1996

SAVI AS

liige alates 1990

TET-KO OÜ

liige alates 2001

TÜV EESTI OÜ

liige alates 1996

V.G.A KAUBANDUS AS

liige alates 2004

15

ALLEDEM OÜ

liige alates 2010

ARCO TRANSPORT AS

liige alates 2005

ARTARO OÜ

liige alates 2005

ESTCOTTIMPEX OÜ

liige alates 1998

EVLI SECURITIES AS

liige alates 2001

HEWLETT-PACKARD OY

EESTI FILIAAL

liige alates 2006

INLOOK COLOR OÜ

liige alates 2000

KIVILUKS AS

liige alates 2006

KÜLLI SIIMU FIE

liige alates 2009

LEVIRA AS

liige alates 2008

OPTILAND EESTI OÜ

liige alates 1998

RENEK KEMIA OÜ

liige alates 1998

TARRATUOTE EESTI OÜ

liige alates 1999

TELCONTAR OÜ

liige alates 2002

TREWOOD OÜ

liige alates 2001

10

ABCOM TEENINDUSE OÜ

liige alates 2010

KADARBIKU KÕÕGIVILI OÜ

liige alates 2008

PROFILE VEHICLES

BALTIC OÜ

liige alates 2003

STENDER ESTONIA OÜ

liige alates 2008

TRUCKPARTS

EESTI OÜ

liige alates 2004

5

A2B GRUPP OÜ

liige alates 2010

AAKRI RAAMATU-

PIDAMINE OÜ

liige alates 2011

ARCO EHITUS OÜ

liige alates 2011

INPUIT OÜ

liige alates 2011

KLARBERG OÜ

liige alates 2009

PIIPER OÜ

liige alates 2007

PUUMAJATEHASE OÜ

liige alates 2008

KAUBANDUSKODA

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda • Toom-Kooli 17, 10130 Tallinn

Tel: 604 0060 • Faks: 604 0061 • E-post: koda@koda.ee • www.koda.ee

Teenuste osakond

Tel: 604 0077 • konsultatsioon • päritolusertifikaadid • ATA-Carnet • tollikonsultatsioonid

Tel: 604 0080 • äridelegatsioonid • messid • kontaktpäevad

Tel: 604 0082 • koostööpakkumised

Poliitikakujundamise ja õigusosakond

Tel: 604 0060 • konsultatsioon • majanduspoliitiline tegevus

Turundus- ja liikmesuhete osakond

Tel: 604 0089 • liikmeks astumine • Tel: 604 0086 • liikmesuhted

Tel: 604 0088 • avalikud suhted

Teataja toimetis • toimetaja Kaidi Talsen • Tel: 604 0085 • E-post: kaidi@koda.ee

Raamatupidamine

Tel: 604 0067

Kaubanduskoja Tartu esindus

Pikk 14, 51013 Tartu • Tel: 744 2196

Kaubanduskoja Pärnu esindus

Rüütli 39, 80011 Pärnu • Tel: 443 0989

Kaubanduskoja Kuressaare esindus

Tallinna 16, 93811 Kuressaare • Tel: 452 4757

Kaubanduskoja Jõhvi esindus

Pargi 27-203, 41537 Jõhvi • Tel: 337 4950

16. KAUBANDUSKOJA TENNISETURNIIR

2. juunil 2012 algusega kell 10.00
Pärnu Kesklinna Tenniseväljakutel (Ringi 14a)

Juba 16. korda toimub Pärnus **Eesti Kaubandus-Tööstuskoja Tenniseturniir**, kus saavad kaasa lüüa tennisemängijad Kaubanduskoja liikmesettevõtetest.

Kaubanduskoja Tenniseturniiri rändkarikas ootab uusi võitjaid!
2011. aasta turniiri võitjateks tulid:

- * **Indrek Vallaste** (Diapol Granite OÜ) ja
- * **Raul Voit** (Morbela OÜ).

Võistlus toimub lihtsas „igamehe“ paarismängu süsteemis. Võistluskaaslased ja turniiritabel loositakse kohapeal kõigi juuresolekul, tugevusgrupid moodustatakse eelregistreerunud mängijate seniste tennisetulemuste põhjal Eesti Tenniseliidu eksperdi ja harrastusliigade korraldaja **Toomas Kuuma** poolt.

Turniiril osalemise eeldused:

- * varasem võistluskogemus
- * esindatav ettevõtte on Eesti Kaubandus-Tööstuskoja liige

Ootame Kaubanduskoja liikmeid koos perekondade ja kolleegidega nautima meeldejäävat võistlust ja ettevõtlike inimeste seltskonda.

Info ja registreerimine:

Priit Raamat
Tel: 604 0060
E-post: priit.raamat@koda.ee

Koostöösoovid:

Piret Salmistu
Tel: 604 0060
E-post: piret@koda.ee

Osalemistasu:

30 eur

Hinnale lisandub käibemaks.
Registreerumistähtaeg on 25. mai.

